B 373/10

A

BUDAPESTI V. KERÜLETI

MAGYAR KIRÁLYI

ÁLLAMI FŐREÁLISKOLA

XLIX.

ÉRTESÍTŐJE

AZ 1920—1921. ISKOLAI ÉVRŐL.

KÖZZÉTETTE:

DR. LÉVAY EDE

TANKERÜLETI KIR. FŐIGAZGATÓ,
A FŐREALISKOLA IGAZGATÓJA.

BUDAPEST, 1921.

Az 1921—1922. tanévben használandó tankönyvek jegyzéke:

I. osztály.

Horti-Szinte. Rajzoló geometria, I.
Jablonszky-Schwicker. Földrajz, I.
Kogutowicz. Középiskolai földr. atlasz.
Lévay Ede. Számtan a középiskolák I—III. o. számára.
Nagy S. Szépírási minták. Magyar, német.
Négyesy László. Magyar nyelvtan, I.
Négyesy László. Magyar olvasókönyv, I.
Szterényi H. Természetrajz, I. r.
Theisz. Német nyelviskola, I. rész.

II. osztály.

Horti-Szinte. Rajzoló geometria, II.
Jablonszky-Schwicker. Földrajz, II.
Kogutowicz. Középiskolai földr. atlasz, II.
Lévay Ede. Számtan.
Négyesy László. Magyar nyelvtan, II.
Négyesy László. Magyar olvasókönyv, II.
Szabó. Kerek írás.
Szterényi H. Természetrajz, II. r.
Theisz Gyula. Német nyelviskola, I. rész.

III. osztály.

Hankó-Müller. Természettan, I.
Horti H. Constr. planimetria, reálisk. számára.
Jablonszky-Schwicker. Földrajz, III. rész.
Lévay Ede. Számtan.
Koczogh-Takáts. A magyar nemzet története 1526-ig.
Mika. Történeti olvasókönyv, I.
Négyesy L. Rendszeres magyar nyelvtan.
Négyesy László. Magyar olvasókönyv, III.
Theisz Gyula. Német nyelviskola, II. rész.
Theisz Gy. Francia olvasó és gyakorló, I. r.
Vargha György: Az emberföldrajz elemei.

IV. osztály.

Arany János Toldija (Lehr).
Ady-Endrei. Magyar stilisztika.
Hankó-Müller. Természettan, II.
Horti H. Constr. planimetria, reálisk. számára.
Kemény Ferenc. Hebbel, Schatzkästlein.
Koczogh-Takáts. A magyar nemzet története, II. rész.
Lévay Ede: Algebra.
Mika S. Magy. tört. olvasókönyv, II. rész.
Theisz Gy. Francia olvasó és gyakorló, I. r.
Theisz. Petite grammaire.
Theisz Gyula. Német nyelviskola, II. rész.

V. osztály.

Abel-Polikeit-Lévay. Mértan, I. rész.
Heinrich. Német tan- és olvasókönyv, I.
Lessing. Minna v. Barnhelm. (Ném. könyvt. 4.)
Mika Sándor. Világtört., I., Ó-kor.
Mika Sándor. Tört. olvasókönyv, III. r. Ó-kor.
Reichenhaller. Anorg. chemia és mineralogia, I.
Riedl. Rhetorika.
Shakespeare. Julius Caesar. (J. i. 12.)
Szterényi H. Növénytan reáliskolák számára.
Theisz Gy. Francia olvasó és gyak., II.
Theisz Gy. Petite grammaire française.
Theisz. La Chanson de Roland.
Wagner. Algebra.

VI. osztály.

Abel-Polikeit-Lévay. Mértan, I. rész.
Arany János balladái (Beöthy.)
Goethe. Hermann u. Dorothea. (J. i. 14.)
Heinrich. Német tan- és olv.-könyv, II.
Dr. Klug Lipót. Ábrázoló geometria.
Lutter. Szorszámok.

A

BUDAPESTI V. KERÜLETI

MAGYAR KIRÁLYI

ÁLLAMI FŐREÁLISKOLA

XLIX.

ÉRTESÍTŐJE

AZ 1920—1921. ISKOLAI ÉVRŐL.

KÖZZÉTETTE:

DR. LÉVAY EDE

TANKERÜLETI KIR. FŐIGAZGATÓ,
A FŐREÁLISKOLA IGAZGATÓJA.

BUDAPEST, 1921.

Iskolánk multja.

A budapesti V. kerületi m. kir. állami főreáliskola 1872 szept. 29.-én nyilt meg. Felállítására azért volt szükség, mert az addigi két budapesti főreáliskola — a budai II. ker. állami és a pesti IV. ker. községi főreáliskola — nem tudta a jelentkező tanulókat befogadni. Az első évben az I—VI. osztály nyilt meg, de az I. osztály már akkor is párhuzamos volt. VII. osztálya először az 1875—76. isk. évben, VIII. osztálya az 1876—77. évben volt az intézetnek. Az első érettségi vizsgálatot 1877-ben tartották.

Az intézet eleinte tulajdonképen VI. kerületi volt, mert egész 1884-ig a VI. kerületben, Gyár-u. 23. sz. alatt volt elhelyezve, de ekkor, szeptember 15.-én elfoglalta az időközben elkészült jelenlegi épületét az V. kerületben, Markó-utca 18—20. sz. alatt. Intézetünkből vált ki az 1890—91. isk. évben a VI. kerületi Lovag-utcai — jelenleg Bulyovszky-utcai — állami főreáliskola s lett fiókiskolából önálló intézetté. Főreáliskolánk állandóan küzködik a zsúfoltsággal s e bajon nem tudott segíteni a pár esztendeig fennállott fiókintézet az V. ker., Kádár-utca 10. sz. alatt.

Iskolánk eddigi igazgatói: Hofer Károly tanker. kir. főigazgató (1872—1903.), Rombauer Emil tanker. kir. főigazgató (1904—1914.) és Lévay Ede tanker. kir. főigazgató (1914—).

Iskolánk eddigi rendes és jelenleg működő tanárai időrendben: Bodnár Zsigmond, Borbás Vince, Hidegh Kálmán, Landau Alajos, Mauritz Rezső, Mendlik Ferenc, Müller József, Porszász József, Ring Mihály, Terner Adolf, Visontay János, Volf György, Requinyi Géza, Szarka Mihály, Beöthy Zsolt, Pugin Leó, Tyrnauer Károly, Váradi Antal, Alexander Bernát, Kriesch Mihály, Sebestyén Gyula, Reichenhaller Kálmán, Mangold Lajos, Badics Ferenc, Reif Jakab, Sajó Károly, Balló Ede, Beke Manó, Bélay Jenő, Ottó József, Raj Ferenc, Balog Mór, Schwicker Brunó, Pruzsinszky János, Schuschny Henrik, Simonyi Jenő, Lenkei Henrik, Tergina Gyula, Angyal Dávid, Kürschák József, Theisz Gyula, Závodszky Adolf, Radnai Rezső, Varga Bálint, Kőrösi László, Ágotha Imre, Boros Radó, Dietz Lajos, Matskássy József, Darvai Móric, Jákó János, Frőhlich Károly, Oláh Béla, Prém József, Szekeres Kálmán, Pechány Adolf, Bozzay Zoltán, Dékány Géza, Horvát Dezső, Malonyai Dezső, Földessy Gyula, Binder Jenő, Szabó Dezső, Beskó Jenő, Obendorf Károly, Rázsó Géza, Szemere Samu, Bernolák Kálmán, Dongó Orbán, Orbán Gyula, Strauch Béla, Nagy Miklós, Galamb Sándor, Frank János, Bernáth János, Vargha Zoltán, Radó Simon, Geőcze Zoárd, Hegedüs Izidor, Papp Dezső, Denghy János, Hollő Alajos, Klimkó Károly, Schuszter Alfréd, Szücs

BUDAPEST

Ernő, Hollendonner Ferenc, Kőrösi Sándor, Bodnár Lajos, Décsi György, Greszler Gyula, Nagy József Béla, Obendorf Gusztáv, Rados Ignác, Somogyi Kálmán, Boér Géza, Buday Gyula, Böhmann József, Dezső Zoltán, Gáspár Pál, Karenovics József, Kastner Jenő, Lersch Ernő, Ollé István, Somló Károly, Balogh Sándor.

Tudományos, irodalmi és pedagógiai munkásságukkal az intézet régi tanárai közül érdemeket szereztek: Bodnár Zsigmond, egyet. m. tanár, irodalomtörténetíró és filozófus; Borbás Vincze, egyet ny. r. tanár, növénytani író; Hidegh Kálmán, egyet. m. tanár, vegytani író; Mauritz Rezső, a budapesti VI. ker. áll. főreáliskola igazgatója; Pórszász József a képzőművészeti főiskola tanára; Ring Mihály, egyet. m. tanár és jogakadémiai r. tanár, modern filologus; Terner Adolf egyet. ny. r. tanár, földrajzi író; Volf György, a M. T. Akadémia tagja, gyakorló főgimnáziumi igazgató; Beöthy Zsolt, egyet. ny. r. tanár, a M. T. Akadémia másodelnöke, a Kisfaludy-társaság elnöke, esztétikus; Váradi Antal, a Kisfaludy-társaság tagja; Alexander Bernát, egyet. ny. r. tanár, filozófus; Sebestyén Gyula, Erzsébet-nőiskolai tanár, történetíró; Mangold Lajos, egyet. ny. rk tanár, történetíró; Balló Ede, festőművész, mesteriskolai tanár; Badics Ferenc, miniszteri tanácsos, tanker. főigazgató, a M. T. Akadémia tagja; Beke Manó, egyet. ny. r. tanár, mathematikus; Ottó József, tanker. főigazgató; Raj Ferenc, a budapesti VI. ker. áll. főreáliskola igazgatója; Pruzsinszky János, tanker. főigazgató, gyakorló főgimnáziumi igazgató; Angyal Dávid, egyet. ny. r. tanár, a M. T. Akadémia tagja, a Kisfaludy-társaság tagja, történetíró; Kürschák József, műegyet. ny. r. tanár, a M. T. Akadémia tagja, mathematikus; Radnay Rezső, miniszteri tanácsos; Matskássy József, tanker. főigazgató; Darvai Móricz, tanker. főigazgató; Prém József, a Petőfi-társaság tagja; Szekeres Kálmán, a budapesti II. ker. áll. főreáliskola igazgatója; Malonyai Dezső, a Petőfi-társaság tagja; Szabó Dezső, egyet. m. tanár, a gyakorló főgimnázium tanára, történetíró; Bernolák Kálmán, felsőbbleányisk. igazgató; Geőcze Zoárd, egyet. m. tanár, mathematikai író; Bernáth János, a tornatanárképző int. igazgatója.

Iskolánk az 1920—1921. iskolai évben fennállásának 49-ik esztendejét töltötte be.

Iskolánk volt növendékei közül, amennyire a neveket össze lehetett szedni, tudományos és irodalmi munkásságukkal különösen kitűntek: Basch Arpád festő; Sebők Zsigmond, a Kisfaludy-társaság tagja; Jakobi Viktor zeneszerző; Francé Raoul, biológus, müncheni egyetemi tanár; Seemayer Vilibald, néprajzi író; Györgyi Kálmán, iparművész; Bánki Donát, technikai író; Ferenczy József, műegyet. tanár; Schilberszky Károly, természetrajzi író; Rados Gusztáv, a M. T. Akadémia tagja, mathematikus; Mauritz Béla, a M. T. Akadémia tagja, természetrajzi író; Lázár Pál, gépészmérnök, műegyetemi tanár; Pályi Sándor, természetrajzi író; Kertész K. Róbert, építész; Keményffy Jenő, festő; Krausz Simon, pénzügyi szakférfiú; Karinthy Frigyes író.

II.

STRAUCH BÉLA

1866—1920.

A tanári értekezleteken „oszlop"-nak hívtuk. Ezt a nevet nemcsak munkabírása révén kapta, hanem annál a készségénél fogva is, amellyel sok rendkivüli iskolai munkájához új meg új tevékenységet mindig szívesen vállalt. Kezelte az intézet nagy, több mint 15 ezer kötetből álló tanári könyvtárát, bajlódott a szegénysorsú tanulóknak kölcsön adott tankönyvekkel, lelkiismeretesen vette osztályfőnöki teendőit, nem egyszer otthonukban kereste fel tanítványait és győződött meg mulasztásaik enyhítő körülményeiről, kirándulásokat rendezett az ifjúsággal, mikor a felsőbb hatóság a szeder levél gyűjtését szorgalmazta és mindezek mellett, mindezek felett maradt ereje és ideje — Budapest főváros szegényügyében teljesített munkáit nem is említve — egy-egy rendkivüli iskolai munkának, vagy átmeneti helyettesítésnek becsületes teljesítésére is! S amilyen volt az élete az iskola falain belül, ugyanoly vonás jellemzi tevékenységét az iskola falain kivül is. Ha társadalmi munkát vállalt — és életének egy részében nagyon sokat vállalt — azt mindig ingyen, mindig önzetlenül végezte. Ilyen élet folyását, ha egy félszázadon át tart is, rövidnek találjuk!

Strauch Béla 1866-ban született Kis-Szebenben (Sáros-m.) A gimnázium alsó négy osztályát ugyanitt, felső négy osztályát Eperjesen, egyetemi tanulmányait pedig Budapesten végezte. Még tanári oklevelének megszerzése előtt 1888-ban a körmöczbányai áll. főreáliskola rendkivüli latin nyelvi tanszékére rendelte ki a Vallás- és Közokt.-ügyi Miniszterium. Itt 3 évig maradt, közben megszerezte tanári oklevelét (1889) és leszolgálta önkéntesi esztendejét is (1889—90).

1891-ben a nagyszebeni áll. főgimnáziumnak előbb helyettes, majd 2 év mulva rendes tanára lett. A magyar nyelvet és irodalmat tanította és a magyar érdekeknek lelkes munkása volt ezen a helyen, ahol a magyarságnak a szász és oláh nemzetiségekkel kemény küzdelme volt. Strauch Béla erős magyar érzését belevitte előadásaiba és nagyon feljegyzésre méltó, hogy tüntető magyar volta dacára még oláh tanítványai is szerették, bár ő fájdalmasan látta, hogy ez a szeretet csak személyéig terjed, de ezenfelül a magyar eszmék megszeretéséig nem tud emelkedni. Az oláh, a szász tanítványok lelkét az iskola falain kivül érte elég idegen hatás, ami Strauch Béla lelkes munkáját gyengítette.

A tapasztaltak vitték őt a nagyszebeni magyar társadalmi munkák élénk felkarolására. Kezdte azzal, hogy ennek egyik kultúrális segédeszközét tette használhatóvá. A nagyszebeni magyar gimnáziumnak nagy könyvtára volt, de rendezetlensége miatt nehezen kezelhető. Strauch Béla neki látott a munkának s a nagy 12 ezer kötetből álló könyvtárt rendbeszedte, katalogust készített hozzá! Aztán az egyesületek munkájában vett részt; tevékeny szerepe volt a Magyar Kaszinó alapításában és ott tartózkodása alatt ennek pénztárosa is lett; a kaszinó később tiszteletbeli tagjának is választotta. Ugyancsak tevékeny részt vett a Magyar Dal- és Műkedvelő Társaság, a Polgári Kör, a Torna Klub, az E. M. K. E.,

az E. K. E. egyesületek munkáiban is *mindenütt ingyen, mindenütt önzetlenül, de mindenütt a magyarságért!*

Egy felolvasását („Nagyszeben a magyar irodalomban"), amelyet ilyen alkalomból tartott, a nagyszebeni áll. főgimnázium értesítője közölte (1908—09.) A felolvasás mintegy 20 oldalra terjed, de elkészítéséhez Strauch Béla legalább is ugyanannyi könyvet olvasott át. *Ez a munka valóságos emléke az ő gondos becsületes készülésének!*

Szerette ezt a magyar földet és igyekezett azt közvetlen tapasztalatból is megismerni. Erdélynek s a Felvidéknek nagy részét kerékpáron járta be, edzett természete megengedte neki az ilyen fajta kirándulásokat (egy alkalommal Poprád Felkától Bécsen át Triesztig ment le ugyancsak kerékpáron) s tanítványait részint buzdította a magyar föld közvetlen megismerésére részint magával vitte őket hegyek, völgyek bejárására.

1909-ben 19 évi nagyszebeni működése után áthelyeztetett intézetünkhöz. Gimnáziuma többek közt így bucsúzott tőle: „itt léte alatt csupa jó barátot szerzett magának s nehéz pályánkon becsülettel, lelkiismeretes pontossággal teljesítette kötelességét". Új állomásán is hűségesen megosztotta idejét az iskola és a társadalmi munka között.

1916 nyarán ideig bénulás érte; elvesztette beszélőképességét, jobb kezét pedig alig tudta használni. Megható az a törekvés, amellyel fogyatkozását igyekezett pótolni. A legmélyebben megindító az a füzet, amelyben balkezével írás-gyakorlatokat kezdett. De minden ilyen törekvés csak baját súlyosbította. Újabb és újabb rohamok jöttek. A némaságnak, a tétlenségnek 4 hosszú esztendeje következett. S ha tisztelettel adózunk Strauch Bélának, a munkás tanárnak, még inkább csodálatos, hogy ő ezt a némaságot, ezt a gyógyíthatatlanságot, ezt a tétlenséget *zúgolódás nélkül* viselte 4 kínos esztendőn keresztül!

A feleletet erre ő maga jelezte. Még némaságának kezdetén ott ültem vele az erdő mélyén. Kérdezgettem s fejének mozgatásával adta meg az „igen" vagy „nem" feleletet. S akkor tünt ki, honnan veszi az erőt a zúgolódás legyőzésére. Akkor tünt ki, hogy *ő szenvedésének végén egy kapunak megnyilását várja, amelyen túl az össze nem törhető halhatatlan lélek az Istenhez közelebb folytatja életét*

Ez a kapu ő előtte megnyilt, de mi egy munkás magyar tanárral, egy nyilt becsületes jelemmel szegényebbek lettünk! *Szűcs Ernő.*

III.

Nyugalomba vonult kartársaink.

Fájó szívvel adunk hírt tanári testületünk négy kiváló tagjának nyugalomba történt távozásáról. Hosszú időkön keresztül működtünk velük együtt egyazon cél érdekében: a magyar ifjuságot magyar szellemben nevelni és lelkét gazdaggá tenni az emberiséget összefoglaló műveltség kincseivel. Az ő távozásuk érzékeny vesztesége mind a magyar kulturának mind pedig testületünknek, melyben őket

nemcsak mint paedagogiai értékeket becsültük, hanem mint jó kollégákat szerettük is.

Hadd álljanak itt — a magyar művelődés történet számára adalékokul — életüknek és működésüknek legfontosabb adatai.

*

Székelyudverhelyi Ágotha Imre született 1860-ban Déván. A budapesti Képzőművészeti Főiskolán Székely Bertalannak és Greguss Jánosnak volt tanítványa. 1885-ben a kassai áll. főreáliskolához neveztetett ki helyettes, majd még ugyanez évben ugyanoda rendes tanárnak. 1892-ben került Budapestre a VI. ker. áll. főreáliskolához, majd 1894 ben intezetünkhöz. Ennél az iskolánál épen egynegyed századot töltött.[1]) 1916-ban érdemei elismeréseül ő felsége a király a középiskolai igazgatói cimet adományozta neki. 35 évi szakadatlan szolgálat után 1921. február havában vonult nyugalomba. Művészi munkásságának adatai a következők: 1880-ban br. Nyári Albert a Magy. Tud. Akad. kiadásában megjelent *Heraldika* c. nagy műhöz szükséges rajzok elkészitésével bizta meg. Ugyanez évben br. Radvánszky Béla archeologiai cikkeihez és br. Nyári Albert *Az aggteleki barlang mint őskori temető* c. munkájához készitett kétszáznál több rajzot. 1881—84-ig terjedő időben az *Archeologiai Értesitő*, 1884. és 1885-ben a *Magyar Történeti Ötvösműkiállitási lajstrom*, *Az Ötvösség Remekei*, *Történelmi Életrajzok* és a *Pulszky Album* számára készitett tollrajzokat és aquarelleket. Még a következő műveket illusztrálta: Hampel: *A Nagyszentmiklósi Kincs*, Szalay: *A Magyar Nemzet Története*, *Az Osztrák-Magyar Monarchia irásban és képben*, *Művészi Ipar*, *Műbarátok Könyve*, *Magyar Műkincsek*, Ráth Gy.: *Az Iparművészet 1896.*, dr. Szendrey I.: *Hadtörténelmi Katalagus*, br. Forster Gy.: *III. Béla monografiája*. Tervezte a *Tornaverseny Oklevelet*. Az illusztrálás mellett főkép tájfestészettel foglalkozik és nagy kedvvel fest Balaton vidéki képeket. Részt vesz a Képzőművészeti Társulat és a Nemzeti Szalon tárlatain.

*

Körösi Sándor 1857-ben született Nagykörösön. A budapesti egyetemen Toldy Ferencnek, Gyulai Pálnak és Budenznek volt tanítványa. A vallás- és közoktatásügyi miniszterium részéről Olaszországba küldetvén ki, ott a római egyetemet látogatta, az Ennio Quirino Visconti liceumban hospitált és Róma, Firenze, Velence könyvtáraiban Budenz és Szarvas Gábor biztatására nyelvünk és irodalmunk olasz vonatkozásait kutatta. 1884-ben a fiumei m. kir. áll. főgimnáziumban a magyar nyelv és irodalom tanára lett. Tizenhat évig volt Fiumében a magyar nyelv apostola. *Grammatica teoretico-pratica della Lingua Ungherese* c. kétkötetes tankönyvével (1890. és 1898.) megvetette alapját a magyar nyelv idegen ajkuak részére való gyakorlati tanításának. Őt bizták meg IV. Ferdinánd toscanai nagyherceg elsőszülött fiának, Lipót főhercegnek magyar tanításával is. Több cikkben mutatta ki az olasz művelődésnek nyelvünkre gyakorolt hatását. 1893-ban a kormány megbizásából megalapitotta a *Magyar Tengerpart* c. fiumei magyar hetilapot. Erős küzdelmet folytatott Fiuménak az anyaországhoz való szorosabb

[1]) Tanulmányutat tett Bajorországban és Olaszországban.

kapcsolata érdekében. A gyülölködőkkel való küzdelembe belefáradva, a társadalom jobbjainak nagy sajnálatára, csalódottan otthagyta a kikötővárost. Azóta a a fővárosban, előbb az István-úti gimnáziumban, majd 1917. óta a mi intézetünkben folytatta tanári működését. 1903-ban megjelent *Zrinyi és Macchiavelli* c. összehasonlító irodalomtörténeti tanulmánya (Irod. tört. Közl.) 1905-ben átdolgozta az uj tanterv szerint Nagy László (elemi iskolai II.—VI. osztály) *Nyelvtani Gyakorlókönyvét.* 1912-ben tizenkét évi munka gyümölcseként megjelent kétkötetes *Olasz-Magyar Szótára* (Lampel R.), mely a Magy. Tud. Akad. nyelvtudományi osztályának jelentése szerint legteljesebb kétnyelvű szótára irodalmunknak. 1918-ban a Magyar Figyelőben a *Az Áfium és Busbeck*, az Akad. Értes.-ben *Az Áfium vitás pontjai* c. értekezések jelentek meg tőle. Megemlítendő még, hogy az Orsz. Közokt. Tanács éveken át a nemzetiségi vidékeken levő középiskolák magyar nyelvi és irodalmi tanitásának tanulmányozására szokta kiküldeni. Jelenleg szótára második, magyar-olasz részén dolgozik. Közben kisebb nyelvészeti tanulmányok s az Athenaeum könyvtárában Grazia Deledda *Canne al vento* (Mint szélben a nád) c. regényének fordítása jelentek meg tollából, a milanói Ulrico Hoepli kiadásában sajtó alatt van olaszok részére készült magyar nyelvkönyve.

*

Rados Ignác 1859-ben született Budapesten. Gimnáziumi tanulmányait a pesti kir. kath. (jelenleg V. ker. állami) főgimnáziumban, főiskolai tanulmányait pedig a tud. egyetemen és kir. József-műegyetemen végezte, ahol főleg a math. és fiz. tudományok nagy mestereinek, br. Eötvös Lóránd, Hunyady Jenő, Kőnig Gyula és Szily Kálmán előadásait hallgatta és szemináriumaikban dolgozott. Miután a mathematikából és fizikából tanári oklevelet szerzett 1884—1888. a budapesti keresk. akadémia h. tanára, 1888—1894, mely idő alatt az ábr. geometriából is oklevelet szerzett, a székelyudvarhelyi állami, 1894—1918. a budapesti VI. ker. állami főreáliskola r. tanára. Az utóbbi iskolában az igazgató többszöri sulyos betegsége idejében és halála után is esztendőig az igazgatói teendőket végezte. 1913-ban érdemeinek elismeréseül a középiskolai igazgató cimet nyerte. 1918. szeptemberétől 1920. nov. 1-én bekövetkezett nyugdijaztatásáig a budapesti V. ker. állami főreáliskola r. tanára.[1])

Rados Ignác nemcsak kitünő oktató, de jeles szakember is. Irt mathem. cikkeket a Műegyetemi Lapokban, a Mathem. és Természettud. Értesitőben, a Mathem. és Phys. Lapokban és méltatta Kőnig Gyula tudományos és tanári működését az Urániában. Magyarra fordította Bolyai János Appendixét és Stäckel Pál „Bolyai Farkas és Bolyai János geometriai vizsgálatai" c. művét. Irt néhány cikket az Orsz. Középiskolai Tanáregyesület Közlönyében. Foglalkozott a mathematikai tanítás reformjának kérdésével és a honvédelmi minisztérium felhívására tantervet és utasítást dolgozott ki a katonai főreáliskolák mathematikai tanításához. Foglalkozott gyorsírással, amelyet gyakran tanított is és mint az Orsz Gyorsíró Tanács tagja részt vett a Gabelsberger—Markovits reformját célzó tárgyalásokban. Mint az Orsz. Középiskolai Tanáregyesületnek hosszabb időn a

[1]) Ez évben a Gyorsirás tanitás szakfelügyelőjévé neveztetett ki.

tisztviselője és igazgatósági tagja, élénk és eredményes munkásságot fejtett ki a középiskolai tanárság érdekeit előmozdító törekvésekben.

*

Pályája derekán hagyott el bennünket **Dr. Denghy János.** Született 1888-ban Lugoson, tanulmányait a budapesti Egyetemen végezte, tagja volt az Eötvös kollégiumnak. Magyar irodalomtörténettel kezdett foglalkozni, értékes cikkeket írt, közülök a legkiválóbb *Balzac és Kemény* c. tanulmánya. (Budapesti Szemle). A háaorú azonban eltérítette eredeti irányától. Mint tűzérzászlós, majd hadnagy, részt vett az oroszországi harcokban és kiváló bátorságáért az arany vitézségi érmet nyerte el. Sajnos azonban, fogságba került és évekig szenvedte a hadifoglyok szívet és lelket emésztő életét. Hazakerülve, régi működése területén nem érezte többé jól magát. Egy darabig a külügyminisztériumban dolgozott, ahol széles nyelvismeretének nagy hasznát vették, majd praktikus pályára lépett s otthagyta a pedagógia és a tudományos munkálkodás területeit. Nekünk, kartársainak, akik kiváló képességeit ismertük, nehezünkre esik megválni tőle. Kívánjuk, hogy találja meg új elhelyezkedésében boldogulását és hogy ne feledkezzék meg régi osztályosairól, a magyar iskola és a magyar műveltség munkásairól.

*

Reméljük, hogy nyugalomba vonult kartársaink csak a hivatalos statisztika szerint távoztak körünkből. A velünk egy munkában töltött esztendők bizonyosan sokszor visszavezetik őket körünkbe és ifjúságunk haladása, kollégáik sorsa iránt továbbra is megtartják érdeklődésüket. Mi, mindenkor szeretettel és nagyrabecsüléssel fogadjuk őket.

IV.

Iskolánk az 1920—21. tanévben.

I. **A tanév lefolyása.** Az iskolai évet a rendes időben, 1920. szeptember hó elején *Veni Sancteval* nyítottuk meg. Minden erőnkkel azon dolgoztunk, hogy iskolánkban fegyelmi és tanulmányi tekintetben visszaállítsuk a háborút megelőző idők példás rendjét. Két hónapon át szerényen és kielégítő eredménnyel folyt az iskolai munka. November elején azonban bekövetkeztek a hidegebb napok. Fűtő anyagunk nem volt. A tanítást be kellett szüntetnünk. November közepén sikerült fűtőanyagot szereznünk. Csakhogy ekkor alsó (I—IV.) osztályaink tanulóit a járványok miatt tiltották el az iskola látogatásától. A felső (V—VIII.) osztályok tanulói azonban mindennapos tanításban részesültek Január hó közepétől kezdve pedig az egész ifjúság látogathatta az iskolát. Az I. félévi *Értesítő*-ket február 15-én osztottuk ki. A II. félévben semmi sem zavarta a tanítás rendes menetét s az előadások június 21-én értek véget. Június 22—27-ike közt megtartottuk a tanévvégi összefoglalásokat; június 26-án a *Te Deumot* és június 29-én, a záróünnepély után kiosztottuk az évvégi bizonyítányokat. Hogy az iskola működése az ismertetett keretek között folyhatott, abban része volt a szülők áldozatkészségének is, akik jelenté-

keny mennyiségű szenet és fát bocsátottak rendelkezésünkre. Fogadják érte őszinte köszönetünket.

II. **Az iskola épülete** még mindig magán viseli az öt évi katonai megszállás nyomait. A magas kormány tetemes összeget fordított ugyan a helyreállításra, mindamellett sem az épületet, sem a butorzatot nem sikerült eddig megfelelő karba hozni. Sok áldozatba fog még kerülni, míg ezt elérhetjük. Fiók-iskolánk megszüntetése az osztályok számának csökkentését vonta maga után. Az idén már 16 osztály helyett csak 14-et nyitottunk meg. Épületünkben azonban csak 12 osztályterem van; két osztályt tehát a fizikai, illetőleg a chemiai előadóteremben kellett átmenetileg elhelyeznünk, nem csekély kárára ezen tárgyak tanításának. Hiánya iskolánknak az is, hogy nincsen természetrajz-földrajzi előadóterme; nincs hely az ifjúsági- és segélyzőkönyvtár számára. Egyébként is a tanulók nagy számához mérten szűk az épület.

III. **Változás a közoktatásügyi kormányzásban.** Az elmult iskolai évben *Haller István* miniszterünk lemondása után a Főméltóságú kormányzó úr vallás- és közoktatásügyi miniszterré *Dr. Vass József* közélelmezési miniszter urat méltóztatott kinevezni. Teljes bizalommal várjuk nagytehetségű és nagytekintélyű miniszterünk megértő működésétől az iskolának és a tanári karnak megfelelő ellátásával kapcsolatos súlyos kérdések szerencsés megoldását.

IV. **Változások a tanári testületben.** A tanév folyamán teljes működési idejük kitöltése után állandó nyugalomba vonultak *Ágotha Imre* és *Rados Ignác* igazgatók, valamint *Kőrösi Sándor* rendes tanár; továbbá nyugalomba vonult *Dr. Denghy János* r. tanár is. Kiváló érdemeikről külön fejezetben emlékezünk meg. — *Lenkei Henrik* r. tanár az egész tanéven át szabadságon volt; *Dr. Karenovics József* r. tanár pedig a tanév vége felé kért betegsége miatt hosszabb szabadságot. — *Balogh Sándor* festőművész, r. tanár a tanév elején iskolánkhoz osztatott be. — *Dr. Kastner Jenő* r. tanárt ugyancsak a tanév elején — nagy sajnálatunkra — a VI. ker. áll. főreáliskola fiók-intézetéhez helyezték át.

V. **Kitüntetések, kinevezések, megbízások.** Magyarország kormányzója Őfőméltósága *Dr. Lévay Ede* igazgatónak a tankerületi kir. főigazgatói, *Dr. Jákó János* ny. és *Binder Jenő* r. tanárnak a középiskolai igazgatói címet méltóztatott adományozni. — Ugyancsak a Főméltóságú kormányzó úr *Dr. Hollendonner Ferenc* r. tanár, műegyetemi magántanárt a polgári iskolai tanárképző, *Frank János* r. tanárt az Erzsébet Nőiskolával kapcsolatos polgári iskolai tanárképző intézethez a VI. fizetési osztályba rendes tanárrá méltóztatott kinevezni. Bármennyire fájdalmas is nekünk e két derék tanártársunk távozása, bármennyire érezzük is, hogy jól kipróbált, nagyértékű munkásságuknak elmaradása a jövő tanévtől kezdve, nagy veszteséget jelent intézetünkre nézve; mégis büszkeséggel tölt el bennünket, hogy a jelzett fontos állások betöltésénél a mi két kiváló kartársunkra esett a választás s őszinte szívből kívánjuk, hogy új állásukban mindazt felleljék, amire sikeres működésükhöz szükségük van, hogy ezentul is hasznára lehessenek a magyar oktatásügynek s díszére váljanak a magyar tanári testületnek. — A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr Önagyméltósága *Dr. Lévay Ede* igazgatót a hadifogságból visszatért katonatanulók tanfolyamának vezetésével és a budapesti II. ker.

áll. főreáliskola tanévvégi érettségi vizsgálatain az elnökléssel, *Fröhlich Károly* r. tanárt a csurgói, *Szücs Ernő* r. tanárt a kiskunhalasi ref. főgimnázium júniusi érettségi vizsgálatain a kormány képviseletével bízta meg. — A tankerületi kir. főigazgató úr Őméltósága *Dr. Somogyi Kálmán* r. tanárt az igazgató-helyettesi teendők ellátásával bízta meg.

VI. **Hivatalos látogatások.** A tankerület szakfelügyelői sűrün látogatták az előadási órákat. Tapasztalataikat a szaktanárokkal tartott értekezleteken beszélték meg, melyeken legtöbb esetben az intézet igazgatója is részt vett.

VII. **A tanulók száma, magaviselete, előmenetele, egészségi állapota.** A tanulók számában lényeges csökkenés állott be. A mult évi 990 nyilvános és magántanulóval szemben az idén csak 865 nyilvános és magántanulót vettünk fel. Ezek közül 722 rendes és 54 magántanuló, összesen 776 tett vizsgálatot. A tanulók magaviselete ellen súlyosabb kifogás nem merült fel. A szülőkkel állandó összeköttetést iparkodtunk fenntartani, hogy kölcsönös megértés alapján intézzük a tanulók előhaladását. Törekvésünk legtöbb esetben sikerrel járt. A tanulmányi előmenetel a mult évhez képest nem mutat lényeges változást. Megállapítható azonban, hogy tanulóink fokozatosan visszanyerik régi munkakedvüket s legnagyobb részük komoly igyekezettel teljesíti, a még mindig fennálló nehéz viszonyok között is, tanulói kötelességét. A tanulók egészségi állapota nem volt tulságosan kedvezőnek mondható, ami kitűnik abból is, hogy míg a mult esztendőben egy-egy tanulóra átlag 25·6 óra-mulasztás esik, addig az idén ez a szám 31·9-re emelkedett. A tanulók között több kanyaró és vörheny megbetegedés fordult elő, de még több esetben a kitiltás folytán előállt kényszerű iskolamulasztásnak a családban előfordult járványos megbetegedés volt az oka. Iskolaorvosunk és egészségtantanárunk *Dr. Schuschny Henrik* immár 34 év óta a legnagyobb lelkiismeretességgel oktatja ki tanulóinkat az egészség okszerű ápolásáról; pontosan végzi a szemvizsgálatot s minden alkalmat felhasznál arra, hogy tanulóinknak nagy szaktudásával segítségére legyen. Fájdalom, a halál ebben a tanévben is áldozatot kívánt tanulóink sorából. Egyik szépreményekre jogosító tanítványunk *Grosz László* V. B. osztályú tanuló rövid szenvedés után, váratlanul elhunyt. Temetésén az igazgató és *Dr. Nagy József Béla* osztályfőnök vezetésével az V. B. osztály tanulói teljes számban vettek részt s fejezték ki őszinte részvetüket a bánatos szülőknek, kik fiukkal együtt annak jövőjéhez fűzött sok jogos és szép reményüket is eltemették.

VIII. **Az ifjúsági egyesületek működéséről** a következőkben számolunk be:

1. Az *Önképzőkör* két évi szünetelés után *Dr. Galamb Sándor* tanár-elnök vezetése alatt újból megkezdte működését. A tisztikar a következőképpen alakult meg: Elnök: *Gábor Endre* VIII. o. t.; alelnök: *Just Kornél* VIII. o. t.; titkár: *Seiden Emil* VIII. o. t.; hely. titkár: *Szécsi Pál* VII. o. t.; jegyző: *Varinszky Gyula* VIII. o. t.; hely. jegyző: *Radványi László* VII. o. t.; pénztáros: *Gróza György* VIII. o. t.; gazda: *Márkus Sándor* VII. o. t.; bíráló bizottság: a VIII. osztályból: *Klein Károly*, *László György* és *Vitál Sándor* a VII. osztályból, *Dünn László* és *Zilzer Henrik*.

Az Önképzőkör 13 rendes gyűlést és 1 vitadélutánt tartott. Beadatott 2 novella, 11 vers, 5 értekezés. Ezeken kívül volt 10 szavalat, 4 zeneszám, 1 rajz-

sorozat és 6 szabadelőadás. A novella és vers 60—60 koronás díját *Kovács István* VIII. o. t. nyerte el. A többi díjat nem lehetett kiadni. *Heller György* és *Klein Károly* dícséretet nyertek. Az egyesület tevékeny részt vett a március 15-iki, az április 23-iki és a záróünnepély rendezésében. Ezen alkalmakkor a kör nevében *Gábor Endre*, *Just Kornél* és *Szécsi Pál* mondottak beszédeket.

Ebben az évben vetették meg az önképzőköri könyvtár alapját is. Összegyűlt ajándék utján 242, vétel utján 79 kötet. A szükségesnek mutatkozó kiselejtezés után az Önképző-kör könyvtára 282 kötetből áll. Nagy könyvtári forgalom az idén nem mutatható fel, amennyiben a két és fél hónap alatt 400 volt az olvasásra kivett könyvek száma. Ezen intézmény a legnagyobb valószínűség szerint évről-évre fejlődni fog.

2. Az *Ének- es zenekör Gáspár Pál* tanár-elnök és *Turry Peregrin* ének- és zenetanár vezetése alatt számottevő működést fejtett ki. Hetenkint kétszer, de a szükség szerint többször is, volt ének- és zenepróba. A Kör tagjai buzgón résztvettek az iskolai ünnepélyek rendezésében s ők szolgáltatták — amint megfelelő helyen olvasható — az ünnepélyek műsorának ének és zeneszámait. Most már jóváhagyott alapszabályai vannak a körnek s hisszük, hogy a jövő tanévtől kezdve a megszervezett ifjúsági tisztikar közreműködésével még kiválóbb eredményeket fog elérni.

3. *A mathematikai es természettunományi kör* két évi szünetelése után *Fröhlich Károly* tanár-elnök vezetése alatt folytatta működését. Az ifjúsági tisztikar a következő tanulókból állott. Elnök: *Németh Károly* VIII. o. t., pénztáros: *Marton Tibor* VIII. o. t., jegyző: *Gróza György* VIII. o. t., pénztáros: *Münch János* VIII. o. t. A kör ez évi céljául a két nagy magyar mathematikus: *Bolyai Farkas és Bolyai János* és a nagy magyar fizikus *báró Eötvös Lóránd* életének és működésének ismertetését tűzte ki. Sajnos, a mostoha fűtési viszonyok miatt, csak részben oldhatta meg évi programmját, amennyiben csakis *báró Eötvös Lóránd* működésének ismertetésére szorítkozott. Ezt a munkát *Marton Tibor* VIII. o. t. végezte. A programm második részének megoldása a jövő tanévre maradt. Ez a jövő tanévben annyival is inkább aktuálissá válik, mert a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr a tanév végén elrendelte, hogy intézetünk szeptember 1-étől kezdve a két lángelméjű magyar mathematikus tiszteletére a „Budapesti V. ker. állami Bolyai főreáliskola“ nevet viselje.

4. **A Testgyakorló Kör** november 30-án alakult meg *Bőhman József* tanár-elnök vezetése alatt 66 rendes taggal. Ifjúsági elnök: *Wonke Rezső* VIII. o. t., titkár: *Pogány Endre* VIII. o. t, pénztáros: *Reisenleiter Pál* VII. o. t., jegyző: *Szécsi Pál* VII. o. t. lett. A tagok hetenként két órában részesültek kiképzésben. A kör március 21-én házi torna- és vivóversenyt rendezett. A kardvívásban első lett: *Erdélyi Jenő* VI. B. o. t., második: *Szarvas Ferenc* VII. o. t., harmadik: *Lusztig Imre* VIII. o. t. A törvívásban első: *Kemény László* IV. o. t., második: *Farkas Imre* III. B. o. t., harmadik: *Hanzsel Gábor* VII. o. t. A kör tagjai más iskolák versenyein is résztvettek. A „*Magyar Uszó Szövetség*“ ifjusági versenyén *Komlós Miklós* VI. A. o. t. első és második díjat, *Ács István* VI. A. o. t. harmadik díjat nyert. Az évi közgyülést junius 21 én tartotta a kör. A kör összes bevétel 621 K. kiadása 257 K. volt. A pénztármaradvány 364 kor.

5. **Az ifjusági segélyegyesület** állapotáról *Frőhlich Károly* kezelőtanár következő számadása nyújt képet:

Bevételek az 1920/21. évben.

Pénztármaradvány . . .	4·28 K.	II. B. osztály gyűjtése	5394·50 K.
Lenkei tanár úr adománya	110·— „	III. A. „ „	1318·70 „
Gábor B. úr „	300·— „	III. B. „ „	1989·— „
Román V. úr „	100·— „	IV. A. „ „	1028·50 „
Kisebb bev. és adományok	136·10 „	IV. B. „ „	1689·40 „
Grosz L. halála alkalmával az V. A. és B. oszt.	160·— „	V. A. „ „	1347·30 „
		V. B. „ „	1609·50 „
Kivét a Keresk. Bankból	10100·— „	VI. A. „ „	1473·— „
I. A. osztály gyűjtése	3391·— „	VI. B. „ „	1008·20 „
I. B. „ „	2355·40 „	VII. „ „	1594·— „
II. A. „ „	2696·90 „	VIII. „ „	1385·50 „

A bevételek összege: 39,194·18 K.

Kiadások az 1920/21. évben.

Könyvek	3590·60 K.	Betét folyószámlára	21280·90 K.
Segélyek és jutalomdijak	9141·— „	Téves befiz. visszafizetése	91·— „
Betét a Keresk. Bankba	3690·— „		

A kifizetések összege: 37,793·50 K.

Az egyesület vagyona:

1700 frt. magyar aranyjáradék	3400·— K.
5000 K. 4%-os magyar koronajáradék . . .	5000·— K.
4850 K. 6%-os magyar hadikölcsönkötvény . .	4850·— K.
2000 K. 5½%-os magyar hadikölcsönkötvény .	2000·— K.
Kamatozó tőke	10565·20 K.
Befizetések és kamatok folyószámlán	22368·75 K.
Készpénzmaradvány	1400·68 K.
Az összes vagyon az 1920/21. tanév végén . .	49584·63 K.

A segélykönyvtárból összesen 3200 kötetet adtunk ki a különböző osztályok tanulóinak.

IX. **Jutalmazások, segélyek, tandijmentesség.** Jutalom és segélydijakat a következő tanulók nyertek: *Fleischmann Jónás* úr adományából (Lersch Ernő igazgató és Dezső Zoltán tanár urak utján): Antalffy Artur V. A. 500 K., Lődi Ödön IV. A. 200 K., Nagy Péter V. B. 300 K., Richter Elemér VII. 300 K., Szabó Mihály V. B. 200 K. *Novák Károly* kir. ügyész és *Gábor József* m. kir. operaházi tag urak utján a 25 éves érettségi évfordulora összejött volt tanítványok adományából 500—500 K.-t: Tolmár Gyula II. B., Grünberger Marcell III. A., Urbán Ernő III. B., Kunszt Gyula V. A., Lichter Imre VI. B., Vajda Béla VI. B., Biermann Lipót VIII., Szakács László VIII. o. *Az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár* adományából 200 K.-t: Bolgár László VII. o. A *Dénes István*

emlékjutalomdíj 200 koronáját: Szakács László VIII. o. A *Hofer Károly ösztöndíjból* 100—100 koronát: Kraszna Imre I. A., Nagy Péter V. B., Szabó Mihály V. B. A *Krausz Simon, László és György-féle ösztöndíjból* 220—220 koronát: Szabó Béla V. A., Richter Elemér VII., Paál József VIII. o. *A radványi Miklóssy-féle* jutalomdíjat 100 K.-t: Novák István I. A. o. A *Rombauer Emil jutalmat* 100 K.-t: Rathing Ferenc III. A. o. Az *Erődi-Harrach Béla jutalmat* 200 K.-t: Reichmann Imre VIII. o. A *Reif Jakab jutalmat* matematikai jeles előmenetelért: Bolgár László VII. o. A *Lenkei Henrik jutalmat* 100 K.-t jeles magyar dolgozatért: Klein Károly VIII. o. A *Strauch Béla jutalmat* a latinban jeles előmenetelért 100 K.-t: Schweiger György VI. A. o. t. A *Mendlovits-Molnár díjból*: Géczy Tibor VII. 120 K.-t, Vermes József VII. 200 K.-t. A *Reimann díjból* 100 K.-t: Dünn László VII. o. *A mult évben érettségit tett tanulók Lenkei díjából* 300—300 K.-t: Németh Károly, Márton Tibor; a *Rados díjból* 300—300 K.-t: Löderer Andor, Schmidt István VIII. o. t. *A Segély-alapból* 200—200 kor.-t: Remeschberger Gusztáv I. B., Tóth István II. A., Grűner Henrik II. A., Somosi Gábor III. A., Féreghy István IV. A., Szarvas János III. B.; 300—300 koronát: Lódi Ödön IV. A., Patek Gyula IV. A., Remeschberger Andor V. B., Cseh Győző IV. A., Lakatos László VI. A., Szeder Pál VIII., Varinszky Gyula VIII. o. *A szabadkézi rajzban jeles előmenetelért* 100 K-t: Körner József IV. B.

Az Amerikai Gyermeksegélyző Akció 23 tanulónknak adott ebédet, négy tanulót küld nyaralásra. Tanulóink közül többen hosszabb tartózkodásra Hollandiába és Svájcba küldettek ki.

Iskolánk összes jótevőinek hálás köszönetet mondunk.

Itt emlékezünk meg a legteljesebb elismeréssel arról a buzgalomról, melylyel tanulóink az ifjusági segélyegyesület anyagi fejlődésének előmozditásához hozzájárultak. Ennek a lelkes munkának köszönhető, hogy a segélyegyesület tetemes könyv- és pénzsegélyben részesithette a reá szoruló tanulókat.

Tandijmentességben tanulóinknak 10%-a volt részesíthető. Ezenkivül százalékon felül tandijmentességet nyertek a tanférfiak gyermekei és *erre a tanévre* a menekült tanulók. A közalkalmazottak gyermekei az erre vonatkozó vallás- és közoktatásügyi miniszteriumi rendeletben meghatározott tandijkedvezményt élvezték. Ilyen módon teljesen, vagy részben tandijmentes volt 184 tanulónk.

X. **Iskolai ünnepélyeink** célja a hazafias szellem ápolása mellett még az is, hogy ifjúságunkat a művészetek szeretetében erősitsük s őket a nyilvános szerepléshez is hozzászoktassuk. Ünnepélyt március 15-én, április 23-án és június 29-én tartottunk. Ezekről részletesen a következőkben számolunk be.

1. *A március 15-iki ünnepélyt* az érdeklődő közönség jelenlétében a következő műsorral tartottuk meg: a) *Himnusz.* Énekelte az egész ifjúság. b) *Megnyitó beszéd.* Mondja Gábor Endre VIII. o. t., az Önképzőkör ifj. elnöke. c) *A ledölt szobor.* Petőfitől. Szavalja: Dünn László VII. o. t. d) *Tied vagyok, tiéd hazám.* Négyeskar. Énekli: Az ifjúsági énekkar. e) *Ünnepi beszéd.* Mondja: *dr. Galamb Sándor*, az Önképzőkör tanár-elnöke. f) *Nemzeti ima.* Dohnányitól. Négyeskar. Énekli az ifjúsági énekkar. g) *A karthágói harangok.* Kozma Andortól. Szavalja: Klein Károly VIII. o. t. h) *Hej, Rákóczi, Bercsényi!* 2. *Magyar tánc.* Előadja az ifjúsági zenekar. i) *Szózat.* Énekli az egész ifjúság.

2. *Az április 23-iki emléktábla-leleplezési ünnepély.* Az emléktáblát a főreáliskola tanári-kara és ifjúsága helyeztette el a tornacsarnok falán, a proletárdiktatura idején a főreáliskola épületében kivégzett *Nikolényi Dezső, dr. Stentzel János, Várkonyi Bálint* és *Herczeg Géza* emlékének kegyeletes megörökítésére. A márványtáblán az áldozatok nevei és a kivégzések napja van bevésve, s ezek alatt a következő vers:

Szent hely ez! itt halt honfi halált négy hősszivű martir
Durva vörös katonák gyilkos acéla előtt.
Ifju, kí itt nőlsz polgárrá, őket ne felejtsed,
S gyújtsa a példájuk honszerelemre szived!

A leleplezési ünnepélyt Őfensége *József Ferenc* kir. herceg úr magas megjelenésével tűntette ki. Jelen voltak továbbá az áldozatok családtagjain kívül: *Belitska Sándor* m. kir. honvédelmi miniszter, *Pekár Gyula* államtitkár *br. Horváth Emil* ny. államtitkár, *Drashóczy* tábornok, helyettes városparancsnok, *dr. Viszota Gyula* ügyosztályfőnök, *dr. Pintér Jenő* és *Gaál Mózes* tanker. kir. főigazgatók, a körlet- és városparancsnokság tiszti küldöttsége, a rendőrség küldöttsége *Beniczky Tamás* főparancsnok vezetésével, a különböző társadalmi egyesületek és az iskolák kiküldöttei, Dömsöd község képviselő testülete stb. s végül zászlók alatt a tanuló ifjúság és sok ezerre menő közönsdg.

A minden részletében méltóságos lefolyású ünnepély három részből állott. I. *Tábori mise* az intézet udvarán. A misét *P. Zadravecz István* tábori püspök úr Őméltósága mondta nagy papi segédlettel. Mise alatt a katona-zenekar és az intézet róm. kath. ifjúsága egyházi énekeket adott elő. A mise bevégzése után a püspök úr Őméltósága hazafias lelkesedéstől izzó, magas szárnyalású buzdító-beszédet intézett az ifjúsághoz és az ünneplő közönséghez. II. A *leleplezés.* Ezt megelőzőleg *Dr. Galamb Sándor* tanár költői szépségekben gazdag emlékbeszédet mondott, melynek végeztével Őfenségének *József Ferenc* kir. hercegnek jeladására megtörtént az emléktábla leleplezése s az ifjúság énekkara a Papp—Váry—Dohnányi *Nemzeti imáját* adta elő. Ezután a küldöttségek szónokai mondtak beszédeket az emléktábla előtt, melyet *Dr. Lévay Ede* igazgató rövid beszéd kíséretében az intézet gondozásába vett át, mire az ifjúság a *Himnuszt* énekelte el. Ezzel az ünnepély második része véget ért. *Őfensége* az igazgatóval bemutattatta magának az áldozatok családtagjait s a dömsödi küldöttség szónokát s rövid beszélgetés után, tőlük elbucsúzva, eltávozott az ünnepélyről. III. *Emlékünnepély* az intézet tornacsarnokában. A közönség ezután a tornacsarnokba vonult be s azt szorongásig megtöltve, meghallgatta az emlékünnepélyt, mely a következő műsor szerint folyt le: 1. Erkel *Ima a hazáért. Bánkban* operából. Előadja az ifjúsági énekkar. 2. *Megnyitó beszéd.* Mondja *Just Kornél* VIII. o. t. 3. Petőfi-Doppler. *Honfidal.* Négyeskar. Előadja az ifjúsági énekkar. 4. *Ünnepi beszéd* Mondja *Gáspár Pál* főreáliskolai tanár. 5. a) Mendelssohn. *Gyászinduló.* Előadják: Stärk Béla, Lakos Tibor, Pollák Sándor, Mocsányi László intézeti tanulók, b) Vieuxtemps *Rêverie,* c) Schubert *Ave Maria.* Hegedűn előadja Lakos Tibor, zongorán kíséri Mocsányi László. 6. Sajó Sándor *Magyar ének 1919-ből.* Szavalja Klein Károly VIII. o. t. 7. Pósa—Gaal P. *Száll a darumadár.* Négyeskar. Előadja az

ifjúsági énekkar. 8. Vargha Gyula a) *Az ember sorsa* (irta az első forradalom után), b) *Kossuth nóta* (irta a második forradalom után.) Szavalja Háhn Lajos VIII. o. t. 9. *Szózat.* Énekli az ifjúsági énekkar. Ezen a helyen is köszönetet mondunk mindazoknak, akik az ünnepély sikeréhez hozzájárultak, nevezetesen főtisztelendő *P. Zadravecz István* püspök úr Őméltóságának a tábori mise tartásáért, *ifj. Grossmann Ármin* bútorgyáros úrnak, a díjtalan diszítésért, *Neuhauser János* és *Klein Károly* uraknak, amiért a márvány emléktábláért s annak felállításáért csak az önköltségi árat számították fel, *Hanák Nándor* úrnak, a nyomtatványok díjtalan szállításáért *Hanák Józsefnek*, amiért az ünnepélyek művészi plakátjait elkészítette, végül az összes megjelenteknek, az intézeteknek, a küldöttségeknek és a közönségnek, amiért részvételükkel az ünnepély díszét emelni szivesek voltak.

3. *A záróünnepélyt* június 29-én az érdeklődő szülők jelenlétében a következő sorrendszerint tartottuk meg: *a)* Papp-Váry-Szabados: *Hiszekegy.* Négyeskar. Előadja az ifjúság énnekkara. *b) Beszéd.* Mondja Szécsi Pál VII. o. t. *c)* Vörösmarty: *Gondolatok a könyvtárban.* Szavalja Dünn László VII. o. t. *d)* Popper *Mazurka.* Gordonkán előadja Loew György VII. o. t. *e) Beszéd.* Mondja Dr. Lévay Ede igazgató. *f)* 1) Lavotta-Kun *Szerenád a Tiszaház előtt.* 2) Allaga G. *Régi magyar táncnóta.* Előadja az ifjúsági zenekar. *g)* 1) Coppée *Le Magyar.* Szavalja Hegedüs István V. o. t. 2) Lenau *Die Werbung.* Szavalja Biermann Lipót VIII. o. t. *h)* Dohnányi *Zongoraquiutett.* Előadják Mahrer, Komor, Loew, Jotinschsky, Pollák tanulók. *i)* Erkel *Himnusz.* Énekli az egész ifjúság.

XI. **Szertárak és könyvtárak,** A háború után foganatosított új vagyonfelvétel és leltározás alapján szertáraink és tanári könyvtárunk állapotát 1921. évi január hó 1-én a következő adatok tüntetik fel.

1. Butorzat, berendezési ingóságok	1.613	drb	értéke	92.403·— K.
2. Irodai felszerelés és irattár	436	„	„	1.312·— „
3. Tanári könytár	16.275	„	„	100.957·79 „
4. Történelem-földrajzi szertár	462	„	„	4.371·90 „
5. Természetrajzi szertár	854	„	„	5.558·34 „
6. Természettani szertár	781	„	„	18.300·67 „
7. Kémiaásványtani szertár	2.369	„	„	14.244·— „
8. Mértani szertár	687	„	„	3.842·38 „
9. Szabadkézi rajzszertár	837	„	„	2.655.36 „
10. Tornaszertár	228	„	„	11.584·42 „
11. Agyagmintázó szertár	236	„	„	597.63 „
Összesen	24.788	drb	értéke	255.867·59 K.

Január 1-étől a gyarapodást a következőkben mutatjuk ki: Tanári könyvtár vétel és ajándék útján 144 darabbal gyarapodott 4138 K 60 f értékben. A fizikai szertár gyarapodása vétel útján 23 darab 13.112 K értékben. A többi szertárnál a jelzett időben gyarapodás nem történt. Az ifjúsági könyvtár rendezés alatt áll.

XII. **Kimutatás a fűtésre fordított összegekről.** Már a múlt tanévben szükségessé vált, hogy az intézet fűtéséhez megkivánt fűtőanyag egyrészének társadalmi úton történő beszerzése végett a szülőkből bizottságot alakítsunk oly cél-

ból, hogy a szükséges összeg összegyűjtését és a tüzelőanyag vásárlását végezze. A jelen iskolai évben a bizottság működése a következő eredménnyel járt. A gyűjtésből befolyt:

I. a.	oszt.	3181 K,	III. a.	oszt.	3460 K,	V. a.	oszt.	4775 K,	VII. a.	oszt.	4752 K.
I. b.	„	4335 „	III. b.	„	2100 „	V. b.	„	3275 „	VIII.	„	4050 „
II. a.	„	5580 „	IV. a.	„	3935 „	VI. a.	„	3450 „	összesen		55193 K.
II. b.	„	5055 „	IV. b.	„	2970 „	VI. b.	„	4275 „			

Egy második gyűjtésből: I—VIII. osztály 5215 K 65 f.

A bevétel összege tehát: 60.408 K 65 f volt.

Ezzel szemben vásároltatott

150 q tüzifa	24.786·50 K	értékben
299·3 „ kőszén	34.622·15 „	„
A kiadások összege	60 408·65 K.	

Az átalányból szereztünk:

7 q tüzifát	910·— K	értékben
162·7 „ kőszenet	20.418·85 „	„

Az intézet fűtésére tehát rendelkezésünkre állott a társadalmi úton szerzett 150 q és a vásárolt 7 q, összesen 157 q tüzifa; továbbá a társadalmi úton szerzett 299·3 és a vásárolt 162·7, összesen 462 q kőszén, együtt 81.737·50 K értékben. Ebből a 134 fűtési napon felhasználtunk 134 q tüzifát és 402 q szenet. A jövő fűtési időnyre maradt 23 q fa és 60 q szén.

V.

A tanári testület működési köre.

1. Hatóságok.

A budapesti V. ker. állami főreáliskola fenntartója a magyar állam. Iskolánk a vallás és közoktatásügyi m. kir. minisztérium rendelkezése alatt áll. A minisztérium középiskolai ügyosztályának főnöke: **dr. Viszota Gyula** tanker. kir. főigazgató, a M. T. Akadémia tagja. A budapesti tankerület főigazgatója **dr. Pintér Jenő** tanker. kir. főigazgató, a M. T. Akadémia tagja.

2. Tanári testület.

a) Igazgató:

Dr. Lévay Ede tanker. kir. főigazgató, a főreáliskola igazgatója, az Országos Középiskolai Tanáregyesület elnöke, a Magyar Tanárok Nemzeti Szövetségében alakult mennyiségtan-természettudományi szakosztály elnöke, a Tanárok Özvegyeit és Árváit Segítő Országos Egyesület, valamint a budapesti V. ker. lipótvárosi róm. kath. egyházközség igazgatótanácsának tagja. Szaktárgyai: mennyiségtan, természettan. Működési éveinek száma 30, ebben az iskolában 8. Lakik az intézet épületében, V., Markó-utca 18—20.

b) A tanári testület nyugalmazott tagjai:

1. **Ágotha Imre** középiskolai igazgató, lakik: VI. ker. Aradi-u. 64.
2. **Dr. Denghy János** r. tanár, lakik: VI. ker. Délibáb-u. 6.
3. **Dr. Jákó János** középiskolai igazgató, lakik: II. ker. Zsigmond-u. 9.
4. **Körösi Sándor** r. tanár, lakik: VIII. ker. Thököly-út 101.
5. **Müller József** igazgató, lakik: II. ker. Áldás-u. 4.
6. **Rados Ignác** középiskolai igazgató, lakik: VI. ker. Aréna-út 126.
7. **Dr. Theisz Gyula** r. tanár, lakik: II. ker. Krisztina-körút 61.

c) A tanári testület rendes tagjai:

1. **Balogh Sándor** r. tanár, a szabadkézi rajzszertár őre. Szaktárgyai: szabadkézi és mértani rajz. Tanította a szabadkézi rajzot a III. B., IV. B., V. A., VI. A. és a VII. osztályokban, heti 12 órában. Működési éveinek száma 3, ebben az intézetben 1. Lakik: I. ker. Greguss-u. 3.

2. **Binder Jenő** középiskolai igazgató, r. tanár, a III. B. osztály főnöke. Szaktargyai: magyar, német, latin. Tanította a magyart, németet és franciát a III. B. osztályban, heti 11 órában. Működési éveinek száma 34, ebben az intezetben 15. Lakik: II. ker. Margit-rakpart 15.

3. **Bodnár Lajos** r. tanár, a II. B. osztály főnöke. Szaktárgyai: mathematika és természettan. Tanította a számtant és mértant a II. B., a mértant a IV. B. és a mathematikát a VI. A. osztályban, heti 14 órában. Tanári működési éveinek száma 12, ebben az iskolában 3. Lakik: VIII., József-u. 29.

4. **Berivóji Boér Géza** esztergom-főegyházmegyei áldozópap, hittanár. Tanította a róm. kath. vallástant az I—VIII. osztályban, heti 16 órában. Működési éveinek száma 2, ebben az iskolában tanít 2 éve. Lakik: II., Ostrom-u. 6.

5. **Bőhman József** r. tornatanár, okl. vivómester és az ifjúsági Testgyakorló-Kör tanárelnöke. Tanította a testgyakorlást és az ifjúsági játékot a II. A. és B., IV. A. és B., VI. A. és B. és a VIII. osztályokban, heti 14 órában. Működési éveinek száma 15, ebben az intézetben 2. Lakik: V., Hold-u. 25.

6. **Buday Gyula** r. tornatanár, okl. vivómester, a tornaszertár őre. Tanította a testgyakorlást és az ifjúsági játékot az I. A. és B., III. A. és B., V. A. és B. és VII. osztályokban, az éneket a II. A. és B. osztályokban, heti 16 órában. Működési éveinek száma 11, ebben az intézetben 2. Lakik: IV., Képíró-u. 6.

7. **Dr. Dékány Géza** izr. hittanár, tanította az izraelita hittant az I. A. és B., II. A. és B., III. A., IV. B., V. B. és VI—VIII. osztályokban, heti óráinak száma 16. Működési éveinek száma 25, ebben az iskolában 25. Lakik: V., Lipót-körut 15.

8. **Dezső Zoltán** r. tanár. Szaktárgyai: mennyiségtan és természettan. Tanította a számtant és szépírást a II. A., a fizikát és számtant a III. A., az algebrát az V. A. osztályban, heti 15 órában. Működési éveinek száma 8, ebben az intézetben 2. Lakik: II., Retek-u. 9.

9. **Frank János** r. tanár, a VII. osztály főnöke. Szaktárgyai: mennyiségtan és természettan. Tanította a rajzoló geometriát a III. A., a mennyiségtant a IV. B. és VII., a természettant a VII. osztályban, heti 14 órában. Tanári működési éveinek száma 14, ebben az intézetben 11. Lakik: I., Diósárok 7.

10. **Fröhlich Károly** r. tanár, a VIII. osztály főnöke, a természettani szertár őre, a segély-egylet pénzkezelő tanára, a math. természettudományi kör vezető tanára. Szaktárgyai: mennyiségtan és természettan. Tanította a mennyiségtant az I. A. és VIII., a természettant a VIII., a rajzoló mértant az I. A. osztályokban, heti 15 órában. Működési éveinek száma 20, ebben az intézetben 19. Lakik: II., Eszter-u. 6.

11. **Dr. Galamb Sándor** r. tanár, a II. A. osztály főnöke, az ifj. Önképzőkör tanárelnöke. Szaktárgyai: Magyar és német. Tanította a magyar és német nyelvet a II. A., történelmet a III. A., a magyar irodalmat a VIII. osztályban, heti 16 órában. Működési éveinek száma 13, ebben az iskolában 11. Lakik: Ujpest, Szilágyi-u. 5.

12. **Gáspár Pál** r. tanár a IV. A. osztály főnöke, az ifjúsági ének- és zenekör tanárelnöke. Szaktárgyai: Mennyiségtan és természettan. Tanította a mennyiségtant az I. B. és IV. A., a természettant a III. B., a rajzoló geometriát a III. B. és IV. A., az éneket az I. A. és B. osztályokban, heti 16 órában. Működési éveinek száma 8, ebben az intézetben 2. Lakik: VI., Oldal-utca 4.

13. **Dr. Greszler Gyula** r. tanár a VI. A. osztály főnöke. Tanította a német nyelvet a II. B., III. A. és VI. A., a francia nyelvet a VI. A. és VIII. osztályokban, heti 16 órában. Szolgálati éveinek száma 18, ebben az intézetben 3. Lakik: X., Harmat-utca 12.

14. **Dr. Hegedüs Izidor** r. tanár, az V. A. o. főnöke. Szaktárgyai: magyar, német és francia. Tanította a német nyelvet az V. A. és VIII., a francia nyelvet az V. A., VI. B. és VII. osztályokban, heti 16 órában. Működési éveinek száma 25, ebben az intézetben 9. Lakik: V., Balaton-utca 2.

15. **Dr. Hollendonner Ferenc** r. tanár, műegyetemi m. tanár, a polgáriskolai tanárképző főiskolán a növénytan óraadó tanára, a természetrajzi szertár őre. Szaktárgyai: természetrajz és földrajz. Tanította a természetrajzot az V. A. és VI. A. osztályokban, heti 6 órában. Működési éveinek száma 16, ebben az intézetben 5. Lakik: VIII., Fhg. Sándor-utca 17.

16. **Kolló Alajos** r. tanár, a mértani szertár őre. Szaktárgyai: Mennyiségtan és ábrázoló geometria. Tanította a mértant a II. A. és az ábrázoló geometriát a VI. A., B., VII. és VIII. osztályokban, heti 15 órában. Működési éveinek száma 21, ebben az intézetben 8. Lakik: II., Bimbó-utca 15.

17. **Dr. Horvát Dezső** izr. hittanár. Tanította az izraelita hittant a III. B., IV. B. és V. A. osztályokban, heti 6 órában, Ebben az intézetben tanít 24 év óta. Lakik: VI., Aradi-utca 31.

18. **Dr. Karenovics József** r. tanár. Szaktárgyai: Magyar és német nyelv. Tanította a magyart az I. B. és IV. B. a németet az I. A. a latint a VII. osztályokban, heti 17 órában. Működési éveinek száma 10, ebben az intézetben 2. Lakik: Üllői-út 56.

19. **Lenkei Henrik** r. tanár. Szaktárgyai: magyar és német. A tanév kezdete óta szabadságon. Működési éveinek száma 35, ebben az intézetben 33. Lakik: V., Alkomány-u. 3.

20. **Dr. Lersch Ernő** beszterczebányai áll. leánygimnáziumi igazgató, beosztott r. tanár. Szaktárgyai: magyar és német. Tanította a magyart a III. A. és B.

és VII., a német nyelvet az V. B. és VII. osztályokban, heti 17 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 17, ebben az iskolában 2. Lakik: VI., Andrássy-ut 65.

21. **Dr. Nagy József Béla** r. tanár, az V. B. osztály főnöke. Szaktárgyai: magyar és francia. Tanította a magyart a II. B., V. A., B. a franciát az V. B., a filozófiát a VIII. osztályban, heti 18 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 13, ebben az iskolában 3. Lakik: I., Bors-u. 10.

22. **Szopori Nagy Miklós** r. tanár, a III. A. osztály főnöke. Szaktárgyai: német és francia. Tanította a francia nyelvet a III. A., a német nyelvet az I. B. és VI. B. és a latin nyelvet az V. osztályban, heti 16 órában. Működési éveinek száma 20, ebben az iskolában 12. Lakik: VI., Eötvös-u. 20.

23. **Obendorf Gusztáv** r. tanár. Szaktárgyai: szabadkézi- és mértani rajz Tanította a szabadkézi rajzot a III. A., IV. A., V. B. és VIII., a mértani rajzot az I. B., a szépírást az I. B. és II. B. osztályokban, heti 14 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 30, ebben az intézetben 3. Lakik: Zugliget, I., Labanc-út 23

24. **Obendorf Károly** r. tanár, a tanári könyvtár őre, a IV. B. osztály főnöke. Szaktárgyai: német és francia. Tanította a német és francia nyelvet a IV. A. és B. osztályokban, heti 16 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 21, ebben az intézetben 14. Lakik: I., Maros-u. 9.

25. **Dr. Ollé István** r. tanár, az ifjúsági könyvtár őre, az I. A. osztály főnöke. Szaktárgyai: magyar és latin. Tanította a magyar nyelvet az I. A. és IV. A., a történelmet az V. B., a latint a VI. és VIII. osztályokban, heti 17 órában Tanári szolgálati éveinek száma 2, ebben az intézetben 2. Lakik: VII., Angol-u. 1

26. **Dr. Papp Dezső** r. tanár, tandíjkezelő. Szaktárgyai: természetrajz és földrajz. Tanította a földrajzot az I. A. és II. A., a természetrajzot az I. A. II. A., V. B. és VI. B. osztályokban, heti 16 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 18, ebben az iskolában 9. Lakik: V., Berzenczei-u. 23.

27. **Dr. Pechány Adolf** r. tanár. Szaktárgyai: bölcsészettan és természettan. A tanév kezdete óta a Nemzeti Kisebbségek Minisztériumában teljesít szolgálatot. Tanári szolgálati éveinek száma 39, ebben az intézetben 24. Lakik: VIII., Sándor-tér 4.

28. **Dr. Schwicker Brunó** r. tanár. Szaktárgyai: történelem, földraiz és közgazdaságtan. Tanította a történelmet az V. A., VI. B. és VIII. osztályokban, a földrajzot a III. B. és IV. A. osztályokban, a közgazdaság- és társadalomtant a VIII. osztályban, heti 17 órában. Tanári éveinek száma 35, ebben az iskolában 31. Lakik: VI., Eötvös-u. 27.

29. **Somló Károly** r. tanár. Szaktárgyai: természetrajz és vegytan. Tanította a természetrajzot nz I. B., II. B., a természettant a IV. B., a földrajzot az I. B., II. B., III. A. és IV. B. osztályokban, heti 16 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 18, ebben az iskolában 2. Lakik: II. ker. Ujlaki-rakpart 4.

30. **Dr. Somogyi Kálmán** igazgató-helyettes, r. tanár, a segélyegyleti könyvtár és a vegytani szertár őre, a VI. B. osztály főnöke. Szaktárgyai: vegytanés természetrajz. Tanította a vegytant az V. A., B., VI. A., B., és a VII. osztályokban, heti 14 óráuban. Tanári szolgálati éveinek száma 9, ebben az iskolában 4. Lakik: V. ker. Markó-u. 18.

31. **Szücs Ernő** r. tanár, a tanári értekezletek jegyzője. Szaktárgyai: mathematika és fizika. Tanította a mennyiségtant a III. B., V. B., VI. B. osztályokban és a gyorsírást a IV. A. és IV. B. osztályban, heti 14 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 13, ebben az iskolában 6 és fél év. Lakik: I. ker. Avar-u. 19.

32. **Dr. Görzsönyi Vargha Zoltán** r. tanár, a Magyar Heraldikai és Genealógiai Társaság igazgató-választmányi tagja. Szaktárgyai: történelem és földrajz. Tanította a történelmet a III. B., IV. A., B., VI. A. és VII. osztályokban, heti 15 órában. Tanári szolgálati éveinek száma 14, ebben az iskolában 10. Lakik: II. ker. Batthyányi-u. 13.

d) Iskolaorvos és egészségtan-tanár.

Dr. Schuschny Henrik képesített iskolaorvos és egészségtantanár. Tanította az egészségtant a VII. osztályban. Működési éveinek száma 34, ebben az iskolában 34. Lakik: VI. ker. Nagymező-u. 49.

e) Hadviselt gyakorló tanár-jelöltek:

1. **Hamvas Béla**. Szaktárgyai: magyar, német, beosztva dr. Galamb Sándor és dr. Greszler Gyula vezető tanárok mellé.

2. **Sipos György**. Szaktárgyai: természetrajz, vegytan, beosztva dr. Papp Dezső és dr. Somogyi Kálmán vezető tanárok mellé.

f) A rendes órarend keretén kívül tanító hittantanárok:

Bikar Radivoj gör. kel. szerb plébános. **Józan Miklós** unitárius lelkész. **Mihalovich Sándor** gör. kath. hittanár. **Rimár Jenő** ághev. hittanár. **Takács Károly** ref. hittanár.

g) A rendkívüli tárgyak tanárai:

Lantay Lajos szobrászművész. Tanította a mintázást heti 6 órában. Lakik: II. ker. Szegényház-u. 21.

Turry Peregrin, a főreáliskola ének- és zenetanára, a m. kir. Operaház tagja, tanította a műéneket és vezette az ifj. zenekart, heti 4 órában. Lakik: VII. ker. Király-u. 105.

h) Intézeti kezelő altisztek:

Ivánczi Imre kezdőaltiszt. **Jakus György** kezelőaltiszt. **Patay József** kezelőaltiszt.

i) Kapus:

Varga János.

j) Takarítónő:

Változó.

VI.

A tanárok társadalmi és irodalmi munkássága.

Balogh Sándor tanársegéd a Műegyetemen, kiállító festőművész. Részt vett a Képzőművészeti Társulat és a Nemzeti Szalon tárlatain. A Magyar Rajztanárok Országos Egyesületének titkára. A III. oszt. hadiékitményes katonai érdemkereszt (kardokkal), az ezüst és bronz Signum Laudis (kardokkal) stb. és a Károly csapatkereszt tulajdonosa.

Binder Jenő A philologiai, néprajzi és irodalomtörténeti társaságok választmányi tagja. Magyar adalékok Antti Aarne „Az égből jött emberről" szóló tanulmányához. Ethnographia. 1919. I—VI. füzet, 106. l.

Berivóji Boér Géza, a „Katholikus Élet" és az „Egyházi lapok" munkatársa. A Károly csapatkereszt tulajdonosa.

Bőhman József. A Tornatanárok Országos Egyesületének pénztárosa. Az „Ifjusági Testnevelés" szerkesztője. A vivómesterek egyesületének számvizsgálója. A Signum Laudis (kardokkal) tulajdonosa.

Buday Gyula, A Tornatanárok Országos Egyesületének könyvtárosa. Az ezüst és bronz katonai érdemérem (kardokkal), a II. oszt. ezüst vitézségi érem és a Károly csapatkereszt tulajdonosa.

Dezső Zoltán, a II. oszt. ezüst vitézségi érem, Károly csapatkereszt és sebesülési érem tulajdonosa.

Fröhlich Károly. Fizika — a VII. és VIII. osztályok számára — tankönyvéből a IV. kiadás jelent meg. A O. K. T. E., a Budapesti Tanári Kör, az Uránia magyar tudományos társulat választmányi tagja. Kormányképviselő volt a csurgói ref. főgimnázium érettségi vizsgálatán.

Dr. Galamb Sándor. „Rákosi Jenő". Irodalomtörténet 1921. jan.-máj. szám. Előadást tartott a Vigszinházban Rákosi Jenőről, mint drámairóról 1920. május 14-én, tanított az Orsz. Színészegyesület iskolájában dramaturgiát és esztétikát. Signum Laudis, Károly csapatkereszt és sebesültérem tulajdonosa.

Gáspár Pál. Cikkek a „Katholikus Szemlé"-ben és a „Zászlónk"-ban.

Dr. Hegedüs Izidor-tól megjelent több tankönyvének változatlan uj kiadása, megjelent egy magyar-francia és francia-magyar kéziszótára és sajtó alatt van egy Altai Rezső-vel együtt irt „Ungarische Sprachlehre" c. könyve.

Holló Alajos. Festményeivel részt vett a Képzőművészeti Társulat, Nemzeti Szalon és az Aquarel és Grafikusok összes kiállításain. A „Nemzeti Szalon képzőművészeti Egyesület és a Magyar Rajztanárok országos Egyesületének válazztmányi tagja.

Lenkei Henrik a drezdai „Volkshochschule"-n előadásokat tartott a ballada történetéről és Aranyról, a drezdai „Buch und Kunst"-ban előadást tartott. Goethe „Faust"-ja és Madách „Ember tragédiájá"-ról.

Dr. Lévay Ede, tankönyvbírálat (Hiv. Közlöny), elnöki megnyitó (Tanáregyesületi Közlöny), Algebra (14. kiadás, Lampel), Matematikai és Fizikai földrajz (4. kiadás, Szt. István Társ.) Számtan (5. kiadás, Athenaeum), Mértan (Abel-Palikeittal, 7. kiadás, Lampel).

Dr. Nagy József Béla, a „Magyar Paedagógia“ szerkesztője és dolgozótársa. A Signum Laudis és a Károly csapatkereszt tulajdonosa.

Obendorf Gusztáv a tárlatokon részt vesz. Gyakorló festő és iparművész. A Rajztanárok Orsz. Egyesületének választmányi tagja.

Dr. Ollé István. A Signum Laudis, Károly csapatkereszt és a II. osztályú oldenburgi vaskereszt tulajdonosa.

Dr. Papp Dezső. A III. oszt. katonai érdemkereszt, Signum Laudis és Károly-csapatkereszt tulajdonosa.

Dr. Somogyi Kálmán. Ezüst és bronz katonai érdemérem, II. oszt. német vaskereszt és sebesülési éremtulajdonos.

Dr. Schuschny Henrik több közleményt írt az *„Egészség“*-be, az *„Országos Közegészségi Egyesület“* iskola egészségügyi szakosztályának elnöke, az *Erzsébet Népakadémia* ig. tagja, a *Szünidei gyermeklelep Egyesület* és a *Szabad Lyceum* választmányi tagja.

Szücs Ernő. Kormányképviselő volt a kiskunhalasi református főgimnázium érettségi vizsgálatán. (V. K. M. 5131 – 1921. sz.)

Turry Peregrin zeneszerző ujabb dalait énekelte Anday Piroska a bécsi Operaház művésznője és Tihanyi Vilma a magy. kir. Operaház művésznője az orsz. zeneakadémia kamaratermében nagy sikerrel.

Dr. G. Vargha Zoltán, a Heraldikai és Genealogiai Társaság f. é. áprilisi ülésén bemutatta a Franchich család 1631-ik évi armalisát.

VII.

Tananyag.

Az 1899. évi tantervben előirt anyagot megfelelő rövidítésekkel minden osztályban elvégeztük. Az olvasmányokra, könyvnélküliekre és irásbeliekre nézve, amennyire csak lehetett, a régi rendhez igazodtunk. A jövő tanévben használandó tankönyvek jegyzékét a boritékon adjuk.

VIII.

A tanulók névsora.

I. A. osztály.

Adler Károly (egs.), Gy. Bernáth Albert (számtan, geometria, tűrhető), Dengel István ism. (nem ismételhet), Dusnoki István (jó), Erdős Zoltán (egs.), Fischer Frigyes (jeles), Fodor György (egs., tűrhető), Földes Ferenc (egs.), Frick Vilmos ism. (egs.), Fürst György (egs.), Glausiuss György (ismétel), Grünbaum Zoltán (jó), Gyulai József (egs.), Hajdu László (egs.), Hartmann István (egs.), Heigl Tivadar (egs.), Hermann Konrád (egs.), Hoffmann György (egs.), Káldor János (jó), Kalmár Endre

(egs.), Keller József (német, számtan), Kraszna Imre (jeles), Kveitzer István (ismétel), Kurucz Gábor (geometria), Landmann Tibor (egs.), László Mihály (egs.), Lőrik Tibor (jó), Major István (ismétel) ,Márton Imre (ismétel), Merk József (magyar), Mohácsi László (egs.), Moravetz Tivadar (egs.), Novák István (jó), Ölvedy Jenő ism. (egs.), Pecoll Gusztáv (geometria), Pick Pál (egs.), Pőllák Sándor (ismétel), Porubszky Ferenc (egs.), Pór László (egs.), Radó Endre (egs.), Rózsa János (geometria), Rusorán János ism. (német), Schwarz János (egs.), Strba János (egs.), Szabados György (egs.), Szalay Béla (egs.), Tarján Imre (egs.). Toma László (ismétel), Tóth Géza (egs.), Tóth Pál (jó), Tusnay Tibor (egs.), Vincze János (egs.), Vogl Henrik (ismétel). Zöld József (egs.).

Kimaradtak: Biener Alfréd, Heckenast Pál, Kovács István, Wuszek Antal ism.

Vizsgálatlan maradt: Sajó György, Sztamenits Sándor.

Magántanulók: Faragó György (jó), Goldschmied István (egs.), Knéfeli Ödön (vizsgálatlan), Ujhelyi István (egs.), gróf Waldeck Hermann (egs.).

Összesen: 65.

I. B. osztály.

Blettler Endre (egs.), Blum Ferenc (ismétel), Borsodi György (egs.), Faragó Pál (egs.), Féreghy Zoltán (egs.), Földes Ottó (jó), Förstner Viktor (egs.), Gürtler Andor (egs.), Győző Sándor (egs.), Haasz György (jó), Harsányi Béla (egs.), Hegedüs István (jó), Héja Gyula (egs.), Henschmidt István (egs.), Himler László (egs.), Horák István (egs.), Huber Károly (ném.), Huszár Géza (számtan), Kimmerling József (egs.), Kiss György (egs.), Kiss István (német), Kovács Ervin (egs.), Kovács László (egs.), Krecsmayer István (egs.), Lehmayer Ferenc (egs.), Lord György (jó), Lővenberger László (jó), Magyar Bálint (egs.), Majoros István (egs.), Nagy Zsigmond (jó), Neu János (egs.), Oláh Farkas (ismétel), Perczel Rolf (egs.), Pinyó Dezső (egs.), Popovits Sándor (egs.), Reinthaler Béla (egs.), Renner Pál (egs.), Rohonczi György (egs.), Scheiner József (ismétel), Schossberger György (jeles), Schwartz Kálmán (ism.), Sinkó Károly (egs.), Stern Endre (jó), Stern László (egs.), Sulyok Kálmán (egs.), Szántó János (egs.), Szigethy Gyula (számtan), Taubner Andor (egs.), Tiringer Miklós (egs.), Vácz József (egs.), Vajda János (jó), Vajda László (jó), Végh János (egs.), Weisz Károly (egs.), Remeschberger Gusztáv (jó).

Kimaradtak: Bodnár Ferenc, Eisen József, Farkas Béla, Gazda Sándor, Horner István, Segyó István.

Összesen: 61.

II. A. osztály.

Beck György (egs.), Bognár Andor (egs.), Brant István (egs.), Braun Imre (egs.), Czinner János (egs.), Csorna Jenő (jeles), Darvas Pál (jó), Dóczy István ism. (német, földr.), Faragó György (jeles), Farkas György (egs.), Feleki Kamill (földr., mennyis.), Fleischmann Pál (ismétel), Fritz József (jó), Gerenday Tibor (egs.), Gerlei György (egs.), Glatter Miklós (jó), Grűner Frigyes (jeles), Gyenes Iván (jó), Hajós Endre (jó), Hegyi Sándor (egs.), Herczka Imre (jó), Hirschkovitz Ernő (mennyist., geometria), Horvát Zoltán (jó), Kanta Viktor (jó), Kállai Andor (jó), Kecskés István (egs.), Kerény Tibor (jeles), Kern István (jó), Korzsinek László (jó), Körner György (jó), Körner Pál (jó), Kreitzer Károly (ismétel), Kreutzer János (egs.), Lamm Antal ism. (jó), Matusich Tivadar (egs.),Mészáros László (egs.), Mihalek Béla (jó), Pápay József (ismétel), Pokorny Béla (jó), Rab László (egs.), Rákosi István (egs.), Rippner

István (jeles), Rosner Imre (jó), Siegler József (mennyist.), Stern Andor (egs.), Straussmann Imre (egs.), Schmidt József (egs.), Schwarz József (egs.), Szlányi István (földrajz, mennyiségt.), Tarján György (egs), Tarján Tibor (jó), Torda János (jó), Tóth István (jó), Vatschits Mihály (német, mennyist.).

Kimaradtak: Kelemen Lajos ism., Menczer László ism., Schenkengel Ernő ism.

Vizsgálatlanok maradtak: Pongrácz Endre, Virág József.

Magántanulók: Balog Andor (jó), Goldschein István (egs.), Goldschmied István (földrajz, mennyiségtan), Holló Elek (egs.), Osztroviczky Balázs (vizsgálatlan), Schiffer Iván (jó).

Összesen: 65.

II. B. osztály.

Bóna Antal (rajzoló geometria), Csemegi József (jeles), Duda József ism. (német), Elek István (egs.), Erdős Sándor (egs.), Farkas Győző (math.), Fazekas József (math.), Fischer Vilmos (egs.), Fuchs Endre (egs.), Gottesmann Lajos ism. (egs.), Grünspan Imre (mennyiségtan), Hajdu Mihály (jó), Halmos István (ismétel), Hennel Ernő (mennyiségtan), Herczeg János (német, mennyiségtan), Horváth György ism. (egs.), Horváth Nándor (egs.), Huszár Béla (mennyiségtan), Katona András (jó), Káldor Andor (jó), Kárász György (jó), Kemény István (jó), Kirchner Zoltán (rajz. geom.), Klár Miklós (egs.), Kollár Rezső (rajz. geom.), Konkoly Rezső (egs.), Laus Dezső (nem ismételhet), Lavš Miksa (jó), Lázár György (jó), Loós János (német), Lukács Gábor (jó), Mandl György (egs.), Mészáros Béla (nem ismételhet), Mihalik László (német, mennyiségtan), Nagy Zoltán (nem ismételhet), Pataki István (egs.), Pátkai Károly ism. (egs.), Pintér László (egs.), Radóczy Béla (egs.), Rácz Tibor (jeles), Ritter Endre (jó), Schmergel István (egs.), Simkó István (mennyiségtan), Sipos László (egs.), Szántó Lőrinc (egs.), Szende György (egs.), Tolmár Gyula (jeles), Tóth András (egs.), Tröster László (egs.), Vajda Sándor (egs.), Weigand Ignác (nem ismételhet), Weisz György (egs.), Wilverger Imre (mennyiségtan), Wolfinger Ferenc (elégséges).

Kimaradt: Joanovits Géza ism.

Vizsgálatlan maradt: Sztankó József, Urbanek Ottó.

Magántanuló: Vargha Zuárd (vizsgálatlan).

Összesen: 58.

III. A. osztály.

Antalffy Béla (magyar), Benda József (magyar), Berényi Endre (egs.), Danninger Károly (magyar), Dörner Rezső (ismétel), Fahn György (mennyiségtan), Farkas György (egs.), ifj. Fehér István (egs.), id. Fehér István ism. (magyar), Fejér György (egs.), Fischer Imre (ismétel), Fischer Károly (magyar), Földes Ármin (magyar, mennyiségtan), Földes Béla (egs.), Fuchs Ervin (egs.), Fuchs Rudolf (jeles), Füzér István ism. (nem ismételhet), Garai Frigyes (ismétel), Grossmann Sándor (jeles), Grünberger Marcel (egs.), Gyulai László (német, mennyiségtan), Hajnal György (egs.), Hart Mihály (német), Herczka László (egs.), Holló Elek (mennyiségtan) Honig Ferenc ism. (egs.), Iványi Jenő (magyar, német), Kardos Endre (egs.), Kása Lajos ism. (nem ismételhet), Kecskeméthy Sándor (német), Kirchner Ottó (ismétel), ifj. Klein Sándor (egs.), Kocsmár János (egs.), Kovács István (magyar, természettan), Kramer Miklós (egs.), Kristó István (egs.), Lakner Tibor (egs.), Lerner István (egs.),

Lustig István (egs.), Nedermann Pál (egs.), Papp Zoltán (mennyiségtan), Pollák László (egs.), Pollák Mihály (egs.), Rathing Ferenc (jó), Rein Márton (egs.), Ruzsa Ferenc (egs.), Singer Pál (egs.), Somosi Gábor (jó), Szász Imre (jó), Szitás István (ismétel), Szurcsik Gyula (egs.), Trostler János (egs.), Turkovits Alajos (egs.), Urosevics Jenő (egs.), Várnai Ferenc (magyar).

Kimaradtak: Bálint Géza, Kassovitz Emil, id. Klein Sándor, Kovács Lajos, Streitz Gusztáv.

Magántanulók: Haasz Ottó ism. (egs.), Oppé Sándor (jó), Weisz Sándor (magyar), gróf Waldeck Frigyes (egs.), gróf Zichy Tivadar (jó).

Összesen: 65.

III. B. osztály.

Alberovszky Szeverin (francia), Allein Árpád (egs.), Banaszkievicz Henrik (magy.), Beke Imre (magyar, szabadk. r.), Berndt Sándor (francia, szabadk. r.), Bozóki Sándor (egs.), Elszasz Tivadar (mennyt., r. geom.), Gál Henrik (egs.), Gergely László (egs.), Gondár Jenő (egs.), Guttmann László (egs.), Haas Tibor (egs.), Harsányi György (ismétel), Hercsuth Ferenc (egs.), Herrmann Oszkár (magy.), Hoffmann Ervin (egs.), Huszák Ferenc (mennyt.), Huszár Zoltán (egs.), Kahn László (jó), Káplány László (egs.), Kápolnay Jenő (egs.), Keszler György (ismétel), Kollár Sándor (egs.), Kovács Lajos (ismétel), László Imre (egs), Lauš Viktor (egs.), Marer Béla (termt.), Mittermayer Ödön (egs.), Nádor Elemér (egs.), Neubrand Werner (tört., rajz. geom.), Pély István (egs.), Pongrácz Antal (francia), Rheintaller Ferenc (egs.), Rith Lajos (ném.), Sárik Mátyás (ismétel), Schwarz Ottó (ismétel), Smolik Zoltán (egs.), Sonnenfeld Ernő (egs.), Steiner Ferenc (magy.), Südfeld György (egs.), Szabó József (jó), Szalay Sándor (egs.), Szarvas János (jó), Szeifert József (magy.), Szikla István (egs.), Sztán László (ismétel), Tóth Lajos (magy.), Tykál Miklós (német), Urbán Ernő (jó), Vámos Tibor (tört., szabadk. r.), Weisz Miklós (egs.), Wertheimer Imre (ismétel), Wiener Tibor (egs.), Wittenberg Tivadar (egs.).

Kimaradtak: Czirbusz György, Frank Lajos, Heinrich Rezső, Rákossy Jenő.

Magántanuló: Bencsó Ferenc (vizsgálatlan maradt).

Összesen: 59.

IV. A. osztály.

Baraczka László ism. (egs.), Beck István (egs.), Benke Géza (egs.), Bermann József (egs.), Blettler László (egs.), Boskovics Iván (egs.), Cseh Győző (jó), Dóczi Lajos (egs.), Farkas Ödön (egs.), Fein Miklós (magy.), Féreghy István (egs.), Fried Sándor (rajz.-geom.), Fuchs Imre (jó), Grünbaum Miklós (jó), Hoffmann Lajos (egs.), Juhász György (tört.), Kallós Aladár (egs.), Katz Ernő (egs.), Kecskeméthy László ism. (ném.), Keszler Pál (egs.), Klauber Károly (ismétel), Kolmann László (ismétel), Korber Rezső (egs.), Krausz Brunó (egs.), Lándori Rezső (egs.), Ligeti Gyula (egs.), Ligeti László (rajz.-geom.), Lovas István (egs.), Lődi Ödön (jó), Löwenberger István (egs.), Mocsányi Péter (egs.), Molnár Tibor (egs.), Nádas Miklós (ismétel), Paitz János (egs.), Patai István (egs.), Patek Gyula (egs.), Paul Károly ism. (egs.), Plechschmidt Jenő (egs.), Reinhold Alfréd (egs.), Reischl Miklós (magy.), Reisz Sándor (egs.), Rosner Andor (egs.), Rózsa Miklós (egs.), Stanescu Gyula (egs.), Steiner László (egs.), Stern József (ismétel), Stern Károly (egs.), Stupák János (egs.), Szabó László (egs.), Szász Andor (egs.), Székely Endre (egs.), Székely Géza (történ.), Wagner Béla (ném.), Weiszberger Ernő (földr. mennyist.).

Kimaradtak: Boros József, Goldstein Ferenc, Klein Vilmos, Szabó István, Takáts István.

Magántanulók: Lázics Albin (magyar), Szemző Endre (vizsgálatlan), Waldeck Frigyes gróf (egs.), Zerkovitz Imre (egs.).

Összesen: 63.

IV. B. osztály.

Aczél Oszkár (jó), Bajza Jenő (egs.), Berger István (jó), Berginz Erik (egs.), Bock Oszkár (egs.), Bonin Vilmos (egs.), Boschán György (egs.), Dénes Zoltán (jó), Deutsch László (egs.), Egri László (egs.), Erdélyi Zsigmond (egs.), Fábián László (egs.), Feleki László (mennyt.), Földes György (egs.), Friedmann Pál (jó), Fürst Lajos (jó), Gerő István (jó), Gerő László (egs.), Herman István (jó), Hoch István (jó), Horváth Béla (egs.), Kása József (egs.), Kemény László (egs.), Kiss Géza (mennyt.), Klein Árpád (ism.), Kopornoky Ferenc (egs.), Körner József (jeles), László György (egs.), Littner Oszkár (egs.), Löwinger Andor (egs.), Márkus Imre (egs.), Nedelkovits Lajos (egs.), Neubauer Miklós (egs.), Novák László (egs.), Orbán Imre (jó), Poda Béla (egs.), Polacsek László (egs.), Pollách László (szbk.), Popovics Endre (egs.), Popovits István (ism.), Rónai Imre (egs.), Rosner Pál (egs.), Rudolffy László (egs.), Sándor Ferenc (egs.), Schwarcz Károly (jó), Schwarcz Sándor (tört., szbr.), Steiner György (egs.), Sugár Dezső (ism.), Szabady János (egs.), Szegő Endre (jó), Tischler Gyula (francia, mennyt.), Tolmár József (jó), Weisz Árpád (egs.), Weisz György (szbr.), Wendauer Károly (egs.), Zamecsnik Tivadar (egs.).

Kimaradtak: Benkő Antal, Kulcsár Ferenc, Schrammel Géza.

Magántanuló: Hirschler Zoltán (egs.).

Összesen: 61.

V. A. osztály.

Antalffy Artur (jó), Barta György (jó), Bauer László (egs.), Belicsik Béla (német, mennyiségt.), Bruchsteiner Imre ism. (rajz), Danninger Béla (francia, mennyiségt.), Ecker László (német, rajz), Farkas Pál (egs.), Fazekas Endre (jeles), Fehér László (mennyiségt., rajz), Fischer György (egs.), Gartenfeld Dezső (egs.), Gottlieb István (jó), Grosz László (jó), Gutwald Sándor (egs.), Győri Zoltán (jó), Hanzsel Lajos (ismétel), Hegedüs István (jeles), Held Imre (egs.), Held Pál (egs.), Hönig Pál (egs.), Kardos Péter (egs.), Kárpáthy László (ismétel), Klein István (vegyt., mennyiségt.), Klein József (egs.), Klein Ödön (mennyiségt., rajz), Klinghoffer Jenő (egs.), Körner Endre (jó), Kunst Gyula (jó), Lukács László (jó), Lusztig Endre (jó), Mellinger György (egs.), Molnár Elemér (jó), Neuländer Sándor (rajz), Pokorny Tibor (vegyt., mennyiségt.), Rosenfeld Imre (mennyiségt., rajz), Sárközi Sándor (jó), Schauer István (vegyt., mennyiségt.), Schlésinger Alfréd (egs.), Sinayberger Jenő (egs.), Skalicky Zoltán (egs.), Szabó Béla (jó), Szakács Tibor (ismétel), Szarvas István (jeles), Székács László (egs.), Tetétleni Péter (jó), Thanhoffer Lajos (egs.), Tóth Béla (egs.), Trauner Sándor (egs.), Vágó Bálint (egs.), Várnai Jenő (ismétel), Veres György (egs.), Vince Sándor (egs.), Wein Dezső ism. (egs.).

Kimaradtak: Bálint István, Farkas István és Huszár József.

Magántanulók: Barta László ism. (jó), Gerstl János (egs.), Keszler Jenő (vizsgálatlan).

Összesen: 60.

V. B. osztály.

Alberovszky Ede (egs.), Ascher László (egs.), Biermann Vilmos (jó), Bolgár Dezső (egs.), Bőhm Sándor (egs.), Breuer Miklós (egs.), Csekő Gyula (egs.), Deutsch László (egs.), Edinger Károly (egs.), Eisner Béla (egs.), Engel Miklós (egs.), Grosz Miklós (egs.), Gyérei György (egs.), Halmos Zoltán (egs.), Hamacsek Jenő (ismétel), Hammer Sándor (jeles), Horvát István (egs.), Huszár László (egs.), Juba Benedek (egs.), Kaszó Lajos (történelem, vegytan), Kaufmann Sándor (egs.), Kempfner Pál (egs.), Kerekes László (egs.), Klauber László (történelem, mennyiségtan), Kudelka Dénes (egs.), Lakos Dénes (egs.), Löderer Emil (egs.), Major István (egs.), Mátrai Endre (jó), Milch Róbert (jó), Mokry László (egs.), Nagy Péter (jeles), Neumann Andor (ismétel), Papp Ágoston (egs.), Pollak Ferenc (vegytan), Pruzsinszky István (egs.), Rákos Dezső (egs.), Reich György (egs.), Remeschberger Andor (egs.), Schultz Géza (egs.), Schürger János (ismétel), Schwarz Ernő (egs.), Somogyi Pál (jó), Springer Kurt (vegytan, mennyiségtan), Szabó Mihály (jeles), Ungár Miklós (egs.), Weisz József (egs.).

Kimaradtak: Katona István, Kiss Béla, Kovács Kálmán, Reisz Pál, Vukmirovits Miklós.

Meghalt: Grosz László.

Magántanuló: Garbera Sándor (vizsgálatlan).

Összesen: 54.

VI. A. osztály.

Ács István (egs.), Barta Ernő ism. (nem ismételhet), Beck László (jó), Biró Pál (egs.), Birtha Zoltán (ismétel), Blasek Pál ism. (egs.), Brand László ism. (vegytan), Bruckner Gyula (ismétel), Deckmann Gyula (termr., számtan), Faragó Pál (vegytan), Fehér István (vegytan, számtan), Fuchs Ottó (jó), Gerstl János (jó), Grosz Dezső ism. (egs.), Groszmann Ferenc (egs.), Gutwald Miksa (egs.), Haász István (egs.), Halász György (egs.), Hirschler Tibor (egs.), Hrabuska Jenő (egs.), Kemény Rezső (jó), Koch Imre (egs.), Komlós Miklós ism., (nem ismételhet, tűrhető), Komlós Sándor (ismétel), Kunvári Pál (egs.), Lakatos László (egs.), Lesmann Lajos (szk. rajz), Mayer István (jó), Mendl Ede (ismétel), Miernik Ernő (számtan), Miskolczi Ferenc (egs.), Nemes György (egs.), Pásztor Kornél ism. (számtan), Rippner László (magyar), Schweiger György (egs.), Singer Károly (egs.), Takács Imre (egs.), Tauszk József (német), Vámos László (számtan), Wekerle Jenő (ismétel), Wiesel László (egs.), Wohl László (német, számtan), Wolf Rezső (ismétel).

Magántanulók: Adler Béla (magyar, szk. rajz), Ajtai Dezső (jó), Besnyő Frigyes (ismétel), Gergely István (ismétel), Krausz Zoltán (vizsgálatlan), Varga Sándor (egs.), Ventura László (vizsgálatlan), Zsigmond István (egs.).

Összesen: 51.

VI. B. osztály.

Bodnár Imre ism. (az osztályt nem ismételheti többé), Erdélyi Jenő (magyar), Faust Walter (egs.), Goldberger Sándor (egs.), Grünfeld Andor (ism.), Jónás Ferenc (egs.) Káldor László (mennyiségtan), Kovalik László (magyar), Kréhnyay Ede ism. (magyar), Lichter Imre (jeles), Lichter István (jeles), Mandel Sándor (egs.), Martin Ödön (magyar), Münch Béla (egs.), Neumann Tibor ism. (az osztályt nem ismételheti többé), Petrics Béla (egs.), Petrics Ferenc (egs.), Rossmann Hugó ism. (az osztályt

többé nem ismételheti), Salgó István (egs.), Somló György (jó), Spitzer Sándor (ismétel), Szabó Sándor (egs.), Szirmay Róbert ism. (az osztályt többé nem ismételheti), Sztankó Bertalan (ismétel), Timár László (egs.), Vajda Béla (jó), Vámos György (jó), Vermes György (egs.), Vogl Károly (egs.), Wellisch Ferenc (jó), Windisch Géza (egs.), Wortsmann Oszkár (egs.).

Magántanuló: Lator Gyula (ismétel).

Kimaradtak: Grossmann Ernő, Haberman Károly, Horváth Ferenc, Jottiscky Leo, Krémer Endre, Nussbaum Fülöp ism., Piete Guidó, Reich Pál ism., Schenkengel Károly ism., Strasser Zoltán, Szalánczy István ism.

Összesen: 44.

VII. osztály.

Antscherl Géza (jó), Bakos László (egs.), Balázs Gábor (jó), Bereznay Ferenc (term.-tan és mennyiségtan), Blasek István (jó), Bolgár László (egs.), Boschán Dezső (német), Breuer Imre (ismétel), Dünn László (egs.), Farkas Oszkár (ism.), Fehér István (jó), Fischer Artur (szk. rajz), Forró György (egs.), Géczy Tibor (német, mennyiségtan), Goldmann György (ism.), Groszmann Sándor (egs.), Haan Miklós (egs.), Heller György (term.-tan, vegytan), Hinsenkamp Rezső (francia), Jónás Albert (jó), Kalmár Rezső (egs.), Kanitz István (egs.), Klein György (term.-tan), Kőnig Oszkár (egs.), Körner László (jó), Löw György (egs.), Lukács László (jó), Mahrer Gábor (egs.), Marosi István (egs.), Mátrai Endre (vegytan), Meleg Dezső (mennyiségtan), Merk László (német, vegytan), Neu István (ism.), Neumann Roland (ism.), Neumann Vilmos (magyar), Oppeltz Győző (jó), Radványi László (elégs.), Reisenleitner Pál (szab. k. rajz), Richter Elemér (jó), Strausz Frigyes (egs.), Szabó Imre (ism.), Szarvas Ferenc (egs.), Szende Zoltán (egs.), Szécsi Pál (egs.), Szedlák Mihály (egs.), Székely István (egs.), Szirmay Károly (ism.), Vándor László (egs.), Veisz László (vegytan, mennyiségtan), Vermes József (jó), Wirth Jenő (jó), Wurfer Béla (mennyiségt.), Zilzer M. Henrik (jeles).

Kimaradtak: Bolba Lajos, Desits Bálint, Gromusz Pál, Kende László, Márkus Sándor, Pajzs György, Schlanger József, Stadler Andor, Stuchly Béla, Wertheimer László, Zsigmond István, Uhlig Kamillo.

Magántanulók: Eppinger Tibor (magyar, mennyiségtan), Feleki Tibor (az osztályt nem ismételheti többé), Fenyő Béla (ism.), Laufer Sándor (ism.), Lányi Ottó (vizsgálatlan), Lefkovics Zoltán (magyar, német), Löwinger József (mennyiségtan), Schlesinger Richard (az osztályt többé nem ismételheti), Steiner István (vizsgálatlan), Ujlaki György (egs.), Varga Sándor (vegytan), Wirth Pál (egs.), Wohnuland László (vizsgálatlan).

Összesen: 78.

VIII. osztály.

Antos Rezső (egs.), Biermann Lipót (egs.), Brandl Lajos (egs.), Fekete János (jó), Freund Alajos (jó), Frick Róbert (egs.), Gábor Endre (jó), Goldberger Oszkár (jó), Gróza György (egs.), Gerstenfeld Ármin (egs.), Hahn Lajos (egs.), Hanák József (egs.), Havas Lipót (egs.), Jakabfi Béla (egs.), Just Kornél (jó), Klein Béla (egs.), Klein Károly (egs.), Klein Miklós (egs.), Kőnig Jenő (egs.), Lakos Tibor (egs.), Lancsarics Alajos (egs.), László György (jó), Löbel Pál (egs.), Löderer Andor (egs.), Löwinger Ákos (egs.), Lustig Imre (egs.), Marton Tibor (jó), Mayer Rezső (egs.), Münch János (egs.), Németh Károly (jó), Olbrich János (egs.), Paál József

(jó), Palotai Tibor (jó), Pogány Endre (jó), Pollacsek Tibor (egs.), Pollák Sándor (egs.), Reichmann Imre (jó), Rockstroh Félix (egs.), Sarlós Aladár (jó), Schmidt István (jó), Schütz Imre (egs.), Seiden Emil (jó), Skaliczky László (egs.), Stärk Béla (egs.), Steiner Lajos (egs.), Szakács László (egs.), Szántó Róbert (egs.), Szász Arisztid (egs.), Szeder Pál (egs.), Takács Lajos (egs.), Vajda László (egs.), Varinszky Gyula (jó), Wahl Pál (egs.), Werkner Béla (egs.), Wirth Pál (egs.), Wonke Rezső (egs.).

Kimaradtak: Czitó Sándor, Dikán Tivadar.

Magántanulók: Balázs István ism. (vizsgálatlan), Dezsény Miklós (egs.), Feiner Pál (jó), Freitag Lajos (vizsgáltlan), Gergely István (egs.), Kastner Hugó ism. (egs.), Kiss Miklós (vizsgálatlan), Konrád Kálmán (egs.), Komlós Miklós (egs.), Kovács István (vizsgálatlan), Kovács László (egs.), Kovács Miklós (ábrázoló geometria), Lázics László (egs.), Löwinger József (magyar-francia), Moldoványi Andor (egs.), Pruzsinsky József ism. (vizsgálatlan), Reichard Ödön (magyar-francia), Román György (egs.), Sternberg Ferenc (mennyiségtn), Tarnóczy Tibor (vizsgálatlan), Ujlaki György (egs.), Vetter Zoltán (ismétel), Vitál Sándor (egs.).

Összesen: 81.

Katona-tanulók tanfolyama.

VII. osztály.

Bogdán Viktor (jó), Felsenmayer Imre (egs.), Gelléri Gyula (jó), Gergely Endre (egs.), Kiss-Kovács Árpád (egs.), Kottner Győző (egs.), Kozáky Pál (egs.), Palluch Gyula (francia, tört.), Sehr Lajos (tört., termt.), Skiba Dezső (egs.), Zeisler József (egs.).

Összesen: 11.

VIII. osztály.

Bogdán Viktor (jó), Felsenmayer Imre (egs.), Gelléri Gyula (egs.), Gergely Endre (egs.), Kiss-Kovács Árpád (vizsgálatlan), Kottner Győző (egs.), Kozáky Pál (egs.), Mayer Ferenc (egs.), Palluch Gyula (magyar), Schäffer József (egs.), Sehr Lajos (mennyiségtan), Skiba Dezső (egs.) Zeisler József (egs.).

Összesen: 13.

Érettségi vizsgálat.

Az 1921. évi július hó 2.-án *dr. Viszota Gyula* tanker. kir. főigazgató, a vallás- és közoktatásügyi minisztérium középiskolai ügyosztályának főnöke elnöklése alatt megtartott érettségi vizsgálatra jelentkezett 14 tanuló. Közülök

Érett: Bogdán Viktor, Cserna László, Felsenmayer Imre, Gelléri Gyula, Gergely Endre, Kottner Győző, Kozáky Pál, Maier János, Mayer Ferenc, Pálmai Ödön, Skiba Dezső, Zeisler Ferenc. Összesen: 12.

A mennyiségtanból javít: 2 tanuló.

A tanfolyam tanárai voltak, igazgató: *dr. Lévay Ede;* tanárok: *Boér Géza* (hittan), *dr. Ollé István* (magyar ny. és irodalom), *dr. Lersch Ernő* (német ny. és irodalom), *dr. Greszler Gyula* (francia ny. és irodalom), *dr. Schwicker Brunó* osztályfőnök (történelem és közgazdaságtan), *dr. Nagy József Béla* (bölcsészet), *dr. Somogyi Kálmán* (vegytan), *Frank János* (természettan), *Bodnár Lajos* (mennyiségtan), *Holló Alajos* (ábrázoló mértan), *Balogh Sándor* (szabadkézi rajz).

IX.

Érettségi vizsgálatok.

A tanévvégi érettségi vizsgálatok írásbeli részét május hó 18., 19. és 20.-án, szóbeli részét *Timár Pál* tanker. kir. főigazgató úr elnöklete alatt június hó 6—13.-ika között tartották meg. A vizsgálatra jelentkezett 56 rendes-, 8 magántanuló és 2 ismétlő; összesen 66 tanuló. Az írásbeli vizsgálatok tételei voltak; a) *A magyar irodalomból:* Vörösmarty *„Csongor és Tündé"*-jének méltatása; b) *A német nyelvből:* 1) Szabad dolgozat: Inhalt, Quelle und Grundgedanke einer beliebigen Ballade; 2) Fordítás: Petőfi, Heine és Béranger (Gyulai Pál után); c) *Matematikából:* 1) 8000 K 7 év alatt törlesztendő egyenlő részletekkel. Mennyi az évenként utólag fizetendő egy-egy részlet, ha a kamatláb 6·5%? Mennyi jut az egyes részletekből kamatra és tőketörlesztésre?; 2) Vasból öntött (7·5 rel. sűr.) üres zárt henger külső átmérője 20 cm., belső magassága 15 cm. Mekkora az egyenletes falvastagság, ha az öntvény súlya 22.137 gr.? ($\pi = 3{:}14$).

Az írásbeli vizsgálat alapján valamennyi tanuló szóbeli vizsgálatra bocsáttatott. A szóbeli vizsgálaton 1 tanuló betegsége miatt nem vett részt. A vizsgálatot tett 65 tanuló közül jelesen érett 6, jól érett 16, érett 30, javító vizsgálatot tehet 11, a teljes vizsgálat ismétlésére utasíttatott 2 tanuló.

Jelesen érettek: Fekete János, Gábor Endre, Goldberger Oszkár, László György, Németh Károly, Reichmann Imre.

Jól érettek: Feiner Pál, Just Kornél, König Jenő, Läderer Andor, Marton Tibor, Paál József, Palotai Tibor, Pogány Endre, Polacsek Tibor, Pollák Sándor, Román György, Sarlós Aladár, Schmidt István, Seiden Emil, Ujlaki György, Varinszky Gyula.

Érettek: Antos Rezső, Biermann Lipót, Freund Alajos, Gerstenfeld Ármin, Gróza György, Havas Lipót, Jakabffy Béla, Klein Károly, Klein Miklós, Komlós Imre, Lakos Tibor, Lancsarics Alajos, Lindner János, Löbel Pál, Löwinger Ákos, Lustig Imre, Münch János, Olbrich János, Rockstroh Félix, Szakács László, Szántó Róbert, Szász Arisztid, Szeder Pál, Takács Lajos, Vajda László, Vitál Sándor, Wahl Pál, Werkner Béla, Wirth Pál, Wonke Rezső.

X.

Statisztikai kimutatás.

A tanulók száma: A rendes tanulók száma az iskolai év elején 793 volt, az iskolai év végén 722.

Az utóbbiak, tehát a vizsgálatot tett és osztályzatot nyert rendes tanulók, osztályok szerint a következőképen oszlottak meg: I. A. 54, I. B. 55, II. A. 54, II. B. 54, III. A. 55, III. B. 54, IV. A. 54, IV. B. 57, V. A. 54, V. B. 47, VI. A. 43, VI. B. 32, VII. 53, VIII. 56. Tizennégy osztályban: 722 tanuló.

A tanulók vallása: Róm. kat.: 250, gör. kath.: 4, gör. kel.: 3, ref.: 51, ág. h. ev.: 25, izr.: 389. *Százalékban*: róm. kath.: 34·6%, gör. kath.: 0·5%, gör. kel.: 0·4%, ref.: 7·1%, ág. h. ev.: 3·5%, izr.: 53·9%.

A tanulók anyanyelve: Magyar: 697, német: 24, tót: 1. *Százalékban*: magyar: 96·5%, német: 3·37%, tót: 0·13%.

A tanulók nyelvismerete: Csak magyarul beszél: 363, más nyelven is beszél: 359. Az utóbbiak közül: németül: 273, tótul: 24, horvátul: 4, oláhul: 4, egyéb nyelven: 50. *Százalékban*: csak magyarul beszél: 50·3%, más nyelven is beszél: 49·7%. Az utóbbiak közül: németül 37·8%, tótul: 3·33%, horvátul: 0·55%, oláhul: 0·55%, egyéb nyelveken: 6·93%.

A tanulók születésének helye: Budapesti: 610, vidéki: 110, külföldi: 2. *Százalékban*: budapesti: 84·48%, vidéki: 15·24%, külföldi: 0·28%.

A tanulók szüleinek foglalkozása: Önálló gazda: 10, önálló iparos: 132, önálló kereskedő: 138, önálló értelmiségi: 73, közalkalmazott: 86, magánalkalmazott: 215, egyéb: 73. *Százalékban*: önálló gazda: 1·4%, önálló iparos: 18·3%, önálló kereskedő: 19%, önálló értelmiségi: 10%, közalkalmazott: 12%, magánalkalmazott: 29·8%, egyéb: 9·5%.

A tanulók szüleinek lakóhelye: Budapesti: 611, vidéki: 110, külföldi: 1. *Százalékban*: budapesti: 84·63%, vidéki: 15·24%, külföldi: 0·13.

A tanulók viselete: Dicséretes: 567, megfelelő: 147, türhető: 8. *Százalékban*: dicséretes: 78·5%, megfelelő: 20·4%, türhető: 1·1%.

A tanulók előmenetele: Jelesrendű: 22, jó: 110, elégséges: 395, bukott egy tárgyból: 81, két tárgyból: 48, több tárgyból: 66. *Százalékban*: jelesrendű: 30·5%, jó: 15·23%, elégséges: 54·71%, bukott egy tárgyból: 11·22%, két tárgyból: 6·65%, több tárgyból: 9·14%.

Az egy, két és több tárgyból bukott tanulók száma osztályonként: I. A. 15, I. B. 8, II. A. 9, II. B. 19, III. A. 22, III. B. 23, IV. A. 13, IV. B. 10, V. A 17, V. B. 7, VI. A. 19, VI. B. 12, VII. 21. *Százalékban*: I. A. 27·8%, I. B. 14·5%, II. A. 16·6%, II. B. 35·2%, III. A. 40, III. B. 42·5%, IV. A. 24%, IV. B. 17·5%, V. A. 31·5%, V. B. 17·9%, VI. A. 44, VI. B. 35%, VII. 39·6%.

A tanulók mulasztása: Az egész év folyamán mulasztott tanítási órák száma 23011, egy tanulóra átlag 31·9 mulasztott óra esik.

Magántanulók: Az év folyamán beiratott 72, vizsgálatot tett 54, magántanuló. Osztályok szerint: I.: 4, II.: 5, III.: 5, IV.: 4, V.: 2, VI.: 7, VII.: 10, VIII.: 17. Vallás szerint: Róm. kath.: 22, gör. kath.: 1, gör. kel.: 2, ref: 2, ág. h. ev.: 1, izr.: 26. Megfelelt: 35, nem felelt meg: 19. *Százalékban*: megfelelt: 64·8%, nem felelt meg: 35·2%.

XI.

Tudnivalók a jövő tanévre vonatkozólag.

1. *Iskolánk neve.* A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr rendelete értelmében iskolánk hivatalos neve a jövő tanévtől kezdve: *Budapesti V. ker. m. kir. állami Bolyai főreáliskola.* Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy iskolánk a volt tanítványok bevonásával az 1922.-ik évben ünnepli meg fennállásának 50.-ik évfordulóját.

2. *Előjegyzés az I. osztályba.* Jelentkezés július 1.-én és 2.-án és augusztus 23. és 24.-én d. e. 9—11 óra között. El kell hozni az elemi iskolai tanulmányi könyvecskét, a IV. osztályú bizonyítványt, a tanuló születési anyakönyvi kivonatát és a himlőoltási bizonyítványt. Ezen alkalommal a lakást is igazolni kell. Augusztus 24.-ike után a jelentkezés már nem fogadható el. A fölvételi vizsgálat írásbeli részét augusztus 27.-én, szóbeli részét augusztus 29.-én, mindkét napon reggel 8 órától tartjuk.

3. *A javító-, pótló- és különbözeti vizsgálatokat* augusztus hó 30. és 31.-én reggel 8 órától tartjuk. Ezen vizsgálatokra a tanulóknak megelőző évi iskolai bizonyítványukat is el kell hozniok.

4. *A tanulók beírását* szeptember hó 1., 2. és 3.-án végezzük, az intézet hirdető tábláján olvasható rend szerint. Szeptember 4.-én túl az igazgató csak nagyon megokolt esetben vehet fel tanulót. Október elseje után a felvételre, kérvény alapján, a tanker. kir. főigazgatóság adhat engedélyt.

5. *A magánvizsgálatokra* a díjak befizetése mellett legkésőbb augusztus hó 25.-ikéig kell jeletkezniök az erre jogosult tanulóknak. A magánvizsgálatok pontos idejét az intézeti hirdetőtáblán fogjuk közölni.

6. *Javító- és pótlóérettségi vizsgálatok.* F. évi szeptember hóban a budapesti székesfővárosi tankerület összes reáliskolai tanulóival a javító- és pótlóérettségi vizsgálatok megtartására a mi iskolánkat jelölte ki a tankerületi kir. főigazgató úr őméltósága. Ezen vizsgálatokra a jogosultaknak legkésőbb augusztus hó 25.-éig kell a díjak befizetése, összes iskolai bizonyítványaik és születési anyakönyvi kivonatuk bemutatása, valamint más intézetből jövő tanulóknál az illető iskola igazgatójának aláírásával s az iskola pecsétjével ellátott s a személyazonosságot bizonyító arcképes igazolvány bemutatása mellett jelentkezniök. Minthogy a teljes érettségi vizsgálatok írásbeli részének tartását már szeptember hó 2.-án reggel 8 órakor kezdjük, azoknak a tanulóknak, akik előbb VIII. osztályú magánvizsgálatot tesznek, már legkésőbb augusztus 31-éig a VIII. osztályú bizonyítványt is meg kell szerezniök, hogy az érettségi vizsgálaton résztvehessenek.

TARTALOM.

		Lap.
I.	Iskolánk multja	2
II.	Strauch Béla 1866—1920.	4
III.	Nyugalomba vonult kartársaink	5
IV.	Iskolánk az 1920—21. tanévben	8
V.	A tanári testület működési köre	16
VI.	A tanárok társadalmi és irodalmi munkássága	21
VII.	Tananyag	22
VIII.	A tanulók névsora	22
IX.	Érettségi vizsgálatok	30
X.	Statisztikai kimutatás	30
XI.	Tudnivalók a jövő tanévre vonatkozólag	31
XII.	Tankönyvjegyzék a boritékon.	

Bethlen Gábor Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság, Budapest.

Mika Sándor. Világtörténelem: Középkor.
Mika Sándor. Tört. olvasókönyv. IV. r. (Középkor.)
Reichenhaller. Anorg. chém. és miner., II. r.
Riedl. Poetika.
Szterényi H. Állattan.
Theisz Gy. Francia olvasó és gyakorló, II.
Theisz. Petite gramm. franç.
Wagner. Algebra.

VII. osztály.

Abel-Polikeit-Lévay. Mértan, II. rész.
Binder Jenő. Anthologie. (Francia könyvtár.)
Daudet. Contes. (Francia könyvt. 8. sz.)
Endrei-Kolbach. Német stilusgyakorlatok.
Endrei-Lenkei. Német nyelvkönyv, IV. rész.
Kovács-Fröhlich. Fizika.
Klug Lipót. Ábrázoló geometria.
Kogutowicz M. Történelmi iskolai atlasz.
Lutter. Szorszámok.
Mika Sándor. Történelmi olvasókönyv, V. r.
Mika Sándor. Világtörténelem, Ujkor.
Pintér Jenő. A magyar irodalom története, I.
Reichenhaller. Organikus chemia.
Schiller. Wilhelm Tell. (Ném. könyvt. 10—11.)
Szinnyei. A magyar nyelv.
Theisz. Francia olvasó és gyakorlók., III. rész.
Theisz. Petite gramm. franç.
Theisz. Francia-magyar szótár.
Wagner. Algebra.

VIII. osztály.

Abel-Polikeit-Lévay. Mértan, I. rész.
Augier. Le gendre de Monsieur Poirier. (Fr. K. 5.)
Pintér: A magy. irod. története, II.
Binder Jenő. Anthologie. (Francia könyvtár.)
Czike-Milakovszky-Csóka: Közgazdasági és társadalomtani alapismeretek. (Szt.-István-Társulat.)
Endrei-Kohlbach. Német stilusgyakorlatok.
Endrei-Lenkei. Német nyelvkönyv, IV.
Kovács-Fröhlich. Fizika.
Goethe. Iphigenie. (J. i. 13.)
Klug Lipót. Ábrázoló geometria.
Kornis Gyula. A pszichologia és logika elemei.
Lutter. Szorszámok.
Mangold. Magyarország oknyomozó története.
Mika Sándor. Történelmi olvasókönyv, VI.
Theisz. Francia olvasó- és gyakorlókönyv, III.
Theisz Gyula. Petite grammaire française.
Theisz. Francia-magyar szótár.
Wagner. Algebra.

Hittani tankönyv minden osztályban az illető egyházi hatóság előírása szerint.

A latin tanfolyamon használandó könyvek:

I. évfolyam.

Fodor-Székely. Liber Sexti, I. r.

II. évfolyam.

Fodor-Székely. Liber Sexti, II. r.
Köpesdy. Cicero válogatott levelei.
Csengeri. Latin antologia.

III. évfolyam.

Zsámboki Gy. De imperio Cn. Pompei.
Burián-Kara. Sallustius Cr. De bello Jugurthino liber.
Cserép József. Szemelvények Publ. Vergilius Maro Aeneiséből.

IV. évfolyam.

Zsámboki Gy. Cicero: De signis.
Wirth Gyula. Szemelvények Qu. Horatius Flaccus műveiből. Jeles írók tára, 75. sz.
Hittrich Ödön. Római régiségek.
Schmidt Attila. Szemelvények Publ. Cornelius Tacitus Annaleseiből. Jeles írók tára, 56. sz.
Burián J. Latin-magyar, magyar-latin szótár. Segédkönyv V—VIII. számára.

BETHLEN GÁBOR
IRODALMI ÉS NYOMDAI R.T.